

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și
străinătate:
Pe un an . . . 40.— franci
Telefon
pentru oras și interurban
Nr. 750.

REDACTIA

și
ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi N-rul 1/a
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrise nu se in-
napolază.

ROMÂNUL

Nori de primăvară.

Arad, 1 Aprilie.

Marea întrunire a Ligei Culturale dela București ar trebui să dea de gândit bărbaților de stat dela Budapesta și Viena. Au răsunit în vechea sală „Dacia” glasurile unor amărăciuni de zeci de ani împotriva diplomației austro-maghiare, au răsunit protestările energice în contra situației desnădăjduite ce s'a creiat Românilor din Ungaria și chiar din Bucovina, au răsunit îndemnuri hotărâte din partea opiniei publice pentru conducătorii politice externe a statului român, ale căruia interese de viață sunt fatal legate de soarta elementului românesc de peste hotare.

Mulțimea uriașă care s'a grăbit să alerge la chemarea Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor, discursurile oratorilor întrunirii și grandioasa manifestație pașnică pe Calea Victoriei, unde s'au cântat în fața palatului regal versurile neuitatului poet ardelen „La arme”, toate acestea sunt semnele ce prevestesc nori de primăvară... Norii sunt aduși de politica antiromânească a conșilor maghiari sau maghiarofili dela Pesta și Viena, cari mereu sapă la temeliiile monarhiei habsburgice, atât de glorioase odinioară, atât de șubrede astăzi. Iar primăvara este trezirea și manifestarea impetuoasă a conștiinței naționale în liberul regat al României, care pretinde după treizeci de ani plata cea dreaptă pentru credința nestrămutată a aliați — dreapta deslegare a problemei românești din Austro-Ungaria.

Ziarele ungurești și ziarele austriace nă-

mite de oligarhia maghiară vor țipa, de sigur, că la București s'ar fi proclamat irredenta română, s'ar fi cerut războiul cu Austro-Ungaria și câte alte născociri ale fanteziei care 'n spaima vinovaților zugrăvește draci pe pereți. Adevărul este că oratorii dela „Dacia” au declarat cu toții că nu vreau să se amestece în treburile interne, așa de puțin curate, ale vecinilor lor, dar se socotesc datorii a se declara solidari cu suferințele și cu aspirațiunile fraților lor din Austro-Ungaria, cari își pretind numai bunul lor drept, când înscriu pe steagul de luptă dreptul lor firesc la existență națională. Sub protectoratul diplomației dela Viena și Budapesta s'a format statul albanez, cuprinzând de-abia un milion de suflete și patru milioane de Români să nu-și poată obține dreptul de viață națională într'o împărăție alcătuită din zece națiuni?!

„Irredenta română” a rămas tot o născocire perfidă a fanteziei satrapilor dela Pesta, ea nu există nici în România, nici în ținuturile românești din Ungaria și Austria. Există însă o fierbere ce crește mereu, o fierbere de nemulțumire în contra politicei turcești ce se face și acuma în sferile conducătoare dela Pesta și Viena. Această fierbere, de care se pot bucura numai adversarii Austro-Ungariei și Triplei Alianțe, și-a atins gradul critic. De aceea ar trebui să se gândească bine la rostul întrunirii dela „Dacia” în prima linie bărbații de stat austro-ungari...

Au trecut timpurile de amăgire cu făgăduieli și tratative de pace, în dosul cărora se adăpostesc noui atentate la viața națională a Românilor din monarhia îmbătărânită. La „Dacia” s'a discutat, pe temeliiile de granit ale faptelor reale, administrația vitregă din Bu-

covina și monstruoasa lege electorală a conțelului Tisza. Pe calea asta, oratorii Ligei au dovedit că se poate ajunge numai la complicarea și agravarea problemei românești. Se va ajunge numai la furtuna pe care o vestesc norii de primăvară ce s'au ridicat la București, venind în goană dinspre Ardeal și Bucovina...

Dimpotrivă, calea care ar duce dela Viena și Budapesta spre o eră nouă, de sinceră pace și de legiuită dreptate națională, această cale înflorită ar putea să scoată împărăția habsburgică la unicul liman al renașterii, la primăvara mântuitoare!

Nu cunoaștem tainele ce se urzesc la Viena și la Pesta: nu putem fi nici profeții viitorului apropiat. Dar știm ce s'a petrecut în Balcani, cunoaștem roadele primăverii roșii care a desrobit neamurile creștine de sub cătușele turcești. Astăzi nu se mai poate guverna la infinit în contra legilor firei, în contra realității aspirațiilor naționale. La Viena se știe și se recunoaște acest adevăr. La Pesta oligarhii tot se mai închină stafii unei lumi în ruină. Până când? Până la prăbușirea inevitabilă ori până la fericita trezire?...

Evenimentele se produc și se succed cu repeziune în sbuciumatul colț sudestic al Europei. Astăzi mai glăsuesc oratorii, mâine pot răsuna trăsnetele furtunei!

Intrunirea Ligei cuprinde un avertisment dat de opinia publică din România. Este un avertisment serios, dar totuși pașnic și chiar amical pentru toți aceia cari sunt pătrunși, la Viena și Budapesta, de gravitatea situației. Sinceritatea grandioasei manifestațiuni ar putea deschide ochii guvernărilor noștri și i-ar putea decide să fie tot atât de sinceri, recu-

Peter Rosegger.

Furtună de Mai.

Era înfuriată. Niciodată nu fusese într'o astfel de stare copilă bună de odinioară.

Preotul, fratele ei, credea că dacă-i mânia mai mare decât iubirea, cu atât mai ușor va scăpa.

— Acum mă duc! — strigă ea, aruncându-și în desordine șalul căstanii pe umeri.

— Dar încotro? — o întrebă preotul.

— Încotro? La dânsul.

— La Lehendorfer? Tu? Acuma? Eu în starea ta n'as face-o. Să te ții de potlogar.

— Să mă țin de el! Îți mărturisesc, frate, că nici prin gând nu-mi trece.

— Nu-mi trebuie nici unu! Nici unu! Toți sunt oameni răi, canalii false!

Ea tremura, fața îi era palidă, ca păreții spălăciți ai bisericii, iar buzele ei altă dată roșii aveau culoarea dinților, pe cari îi mușca cu sgomot. Dar ochii! Flacări ieșiau din ochii mari, rotunzi.

— Și totuși te duci la el?

— Voiesc să-l pedepsesc.

— E destul de pedepsit.

— Dar nu de mine! Las, te-au învățat alții bine. Să-ți spun și eu încă ceva.

Luă de pe părete ceva.

— Ce, cu biciul te duci, Mariana?

Ieșise pe ușă.

Preotul măsură cu pași mari și repezi odaia. — Dragostile! Blăstămatele de iubiri! Ură și răsunare — și asta-i iubire. — După vorbele oamenilor, pot să fiu chemat în fiecare clipă să-l spovedesc. Și voi trebui să uit păcatele, tânărului, ce a înșelat pe soră mea! Ca să-i chinuiești pe acești și apoi abia să-i ierți, ne lipsește timpul. Păcat de el sârmanul. La ce-i bun el, dacă nu e credincios. Bigamisti sunt toți ca câinii! Ce drăcie!

Prin fereastră zări pe medic trecând.

Preotul deschide în grabă: „Bună dimineața domnule doctor. Ce mai e nou?”

— Bună dimineața, părinte! Poți spune să tragă clopotele.

— Dar cum se poate! E prea grozav! A suferit din cale afară!

— Să avem și noi un sfârșit atât de liniștit. După o etate atât de înaintată! — zise bătrânul medic.

— Despre Zimstauber e vorbă?

— Da, el s'a dus.

— Mă gândeam la arhivar.

— A, Lehendorfer. Cu dânsul e mai rău.

— S'a întâmplat o bătaie — am auzit. Oamenii vorbesc multe.

— Multă vreme va da pace fetelor din sat!

— Ce să caute la ele însă. Potlogarul — ei, aș fi voit chiar să-l blastăm.

— I-au zdrobit picioarele amândouă — spuse medicul. — Vr'o doisprezece flăcăi. Dinaintea ferestrii lui Grillbaumer. Întâi l'au bătut —

apoi a sărit el la ei cu cuțitul — dar i-a fost de ajuns. L'au sfârmat ca pe o păpușă. — Poftă mare, părinte.

Poftă, și la ce? Așa găscuță, ai un mire, ce nu se poate ținea pe picioare. A, am uitat că ai plecat să-l judeci. După cum văd, totuși nu volesti să te lași de el... Astfel vorbia preotul singur, căci medicul plecase de mult.

După câțeva vreme erau orele douăsprezece. În clopotnița bisericii sună clopotul. Preotul ședea la fereastră, murmurând o rugăciune. El putea să se roage în liniște, căci n'avea teamă că se va răci supă. În bucătărie nici nu ardea măcar focul și menajera nu se întorsese.

Cu pași repezi alergase la tăbăcar. Acolo își avea amantul ei locuința. Pe stradă se opreau femeile și o urmăreau cu priviri tăcute și mânioase. Ea le-ar fi zdrobit pe toate. Le privea pe toate drept în față. Ii părea că înseamnă mai mult decât celelalte. Nenorocirea te face mândru. — Plesnia din biciu, peste capul găștelor. Inima îi fierbea și o durea de mânie. — Se logodiseră cu șase săptămâni înainte de acea întâmplare. Arhivarul aștepta înaintarea și s'ar fi căsătorit. Băiat plăcut, frumos! Și atât de fals! Las să suferă! Nu se va uita la el. Il va arunca în abis cu disprețul ei. Să-l îndrăgească fata lui Grillbaumer — vipera aceea! Vipera! Ii lipseau cuvintele, ca s'o condamne pe acea ființă mizerabilă! Ea l'a sedus și nimic alta!

Când a intrat Mariana în casa tăbăcarului a întregat de odaia lui. Pe trepte întâlni pe o

noscând că a sosit ziua cea mare a soluțiilor mari: ziua dreptății, pe care o mai pot face și care tot mai stă în mâinile lor. Dar zilele mari își așteaptă oamenii mari, își așteaptă eroii. Mai trăiesc oameni mari în sferele politice înalte dela Viena și Budapesta? Viitorul apropiat va trebui să răspundă acestei întrebări pline de griji, pe care și-o pun toți prietenii nefătăriți ai monarhiei Habsburgilor!

Chestiunea națională și străinătatea.

— Corespondență specială. —

Paris, 30 Martie.

În timpul din urmă presa europeană s'a ocupat, din când în când — mai ales când evenimentele dela ordinea zilei o forțau așa zicând la aceasta — și cu chestiunea Românilor din regatul ungar. Știm bine care este motivul cel mare care îndeamnă presa din Apus să ne dea și nouă oarecare atențiune: este situațiunea privilegiată în care se găsește în prezent România, puterea de care dispune, prestigiul ce-l posedă... Ar fi de prisos să mai stăruim asupra acestui punct.

Nu este mai puțin adevărat că aceasta considerație ce se dă, de câțva timp încoace, cauzei Românilor din Ungaria nu trebuie atribuită numai și numai faptului că România s'a impus în concertul european. Nu. A crede aceasta ar însemna să socotim opinia europeană și presa, prin care se manifestă această opinie, lipsită de orice idealism. Am face o injustețe mai ales ziarelor franceze cari întotdeauna au luat apărarea cauzelor drepte și au protejat națiunile asuprite. Parisul n'a fost și nu este el oare refugiul clasic al tuturor persecutaților, al tuturor neamurilor cari au de scuturat un jug?...

Să credem prin urmare că această condescendență ce i se aduce, de câteva luni încoace, chestiunii naționale își are sursa, și într-o părțică de simpatie de care se bucură

neamul românesc din Ungaria și revendicările sale. Este adevărat că acțiunea militară și succesele diplomatice a Regatului liber au deschis drumul. Dar aceasta n'ar fi fost suficient spre a asigura succesul moral ce l-a obținut în străinătate cauza Românilor din Transilvania. Mai trebuie ca această cauză să apară în lumina dreptății și să câștige, prin dreptatea ei, simpatiile acelor cari creează și întrețin opinia civilizată, cari formează Forul european.

Cum s'a ajuns la rezultatul că actualmente cauza noastră din Transilvania este relativ cunoscută în Apus și se bucură și de un oarecare sprijin deocamdată pur moral, care însă mai târziu poate să ne fie foarte prețios?

Am obținut acest succes parte din vina adversarilor noștri, parte grație activității ce am desfășurat-o noi înșine.

Guvernul unguresc a făcut par'că tot posibilul ca să se facă — odios în ochii străinătății imparțiale. Felul cum, acum câteva luni, contele Ștefan Tisza a tratat cu reprezentanții legali ai națiunii române din Ungaria, cu Comitetul Național, a scos în de ajuns în evidență atât brutalitatea înăscută a guvernărilor maghiari cât și un spirit șovinist, strâmt, peste care s'a trecut de mult în Occidentul civilizată, care, respectă într'adevăr principiile de umanitate și dreptate!... Sub pretextul veșnic nelipsit al „ideei de stat unitar maghiar” guvernărilor din Budapesta n'au tratat pe Români din Ungaria așa cum trebuia: ca partea întregitoare a unei mari națiuni civilizatoare din Orient — cea mai mare existentă în Sud-Estul european — ci ca pe niște sărmani cucerțiți, cari au nevoie de „concesiuni”, și cari de dragul unor mici avantajii de ordin mai mult material sunt gata să renunțe la revendicarea libertății și a drepturilor politice importante... Contele Tisza și întreaga cohortă feudală și șovinistă care îi face suită și-l încurajează pe calea concepțiilor învechite, s'au înșelat.

Ei s'au înșelat, au pierdut definitiv orice umbră de încredere a numerosului și puternicului element românesc și au adus monarhiei austro-ungare o daună diplomatică irepara-

bilă: răcirea relațiilor austro-române... Dar nu numai atât. În acelaș timp națiunea maghiară și-a înstrăinat simpatiile opiniei europene, căci manevrările puțin leale ale contelui Tisza au fost demascate și spiritul său reacționar a cșit la iveală. Din tratativele de acum trei luni românismul a eșit cu coroana luminoasă a martirajului și a dreptății, iar hegemonia ungurească s'a dovedit arbitrară și apare în ochii Europei culte ca un anachronism!...

Spuneam că am contribuit și prin activitatea noastră la popularizarea chestiunii naționale în marile țări civilizate. Cei cari au darul de a scrie au publicat, din când în când, articole favorabile tezei românești, prin marile ziare franceze, italiene și chiar germane. O activitate sistematică pentru informarea presei străine și în special a celei franceze, care dă tonul în Europa, s'a dezvoltat la Paris, unde colaboratorul acestui ziar d. Mircea R. Șirianu, a înființat un birou special pentru informarea străinătății despre chestiunea română și în special despre cauza națională din Transilvania. Acest birou, fondat pe baze solide, se numește „Bureau roumain d'informations politiques” și funcționează de câteva luni. El a oferit informațiuni mai ales marilor ziare „Le Temps” și „L'Écho de Paris”, precum și presei italiene, care ne dovedește o simpatie deosebită.

Mult sprijin am găsit la frații noștri italieni, printre cari cauza română numeră protagoniști convinși ca dnii: Benedetto di Luca, Roberto Fava, etc. „Agenția teleg. italiană” și „La Corrispondenza rumena” a dlui Fava, ne-au adus servicii reale, pe cari le înregistram aici cu recunoștință. Ceeace este îmbucurător pentru progresul cauzei noastre este că numărul amicilor României și românismului crește din ce în ce...

Datoria noastră a tuturor este să nu lăsăm ca acest curent favorabil ideii românești să scadă. Să întreținem legăturile ce ni le-am creat cu o parte din presa străină — este vorba în primul loc de presa franceză și cea italiană, care ne sprijinește din amorul comunității de rasă — și să căutăm să le amplificăm. Să profităm de o epocă în care

bătrână murdară. De bucuria acestei vizite deschise gura mare și arată trei dinți ascuțiți, ce-i rămăseseră. Ea era îngrijitoare, dar voi să-i lase pe amândoi singuri.

— Nu e decât! strigă fata. Bătrâna rămase totuș afară. Ușa e doar subțire.

În ogradă cuvițau mascuții. Dintr'o sură deschisă venia miros urit de piei tăbăcărite. Odaia era scundă, fereastra închisă, pe pat zăcea un tânăr cu picioarele bandajate. De altfel un tânăr frumos. Pe fruntea-i udă, încremeniseră câteva bucle de păr blond. Deasupra buzelor avea o mustăcioară neînșirjită, ai cărei peri intrau în gură, de câte ori vorbea.

Ea credea că dânsul se va speria grozav, când a zări-o în fața sa. Nici deloc. Li aruncă o privire dulce și-i întinse mâna albă.

Ea rămase trăsniță la ușă. — Bine, bine, — zise ea. Cât de prietenos mă salută. Par'că n'ar fi mândros! Pentru un moment îi dispăru mânia, dar apoi începu furtuna. Aruncă salul și nu mai înceta: Blăstămatele! Nerușinatele! Bine ti-au făcut! Să-ți fi zdrobit oasele! Măinile și capul!

El nu răspundea, îi cunoștea scopul. Par'că n'ar fi auzit nimic, cere apă dela îngrijitoare.

— Da, te rog, strigă Mariana. Unde-i scumpa inimii tale? Unde-i, să te îngrijească? Suferi doar pentru ea! Cine observa, cum o dureau aceste cuvinte?

— Mariana, o întrerupse bofnavul. Nu mă voi face mai bun, decât sunt. Am greșit greu. Dar nu așa de tare, cum gândești tu. Nici nu m'am putut gândi la așa ceva...

— Nu minți! strigă ea. Nu te-au calicit înzădar! Schilodule!

După o tăcere zise el îndărătnic: Cine suferă altul, decât mine! Tu vii c'o falcă 'n cer și una în pământ! Ce are a face?

— Ce are a face, zici tu? replică ea potolită. Cui ai dat mâna, Hans? De Sânt-Petru. Ti-aduci aminte? Mi-i fi credincios? te-am întrebat. Iată: Mă crezi un om, care nu-și ține cuvântul? A promite miresei sale credință, o bigă ca și fiecare alt cuvânt de onoare. Numai un mișel, nu-l ține! Și astăzi după șase săptămâni? Nu voiu să-ți zic pe nume, căci știi tu singur.

El se ridică, sprijinindu-se pe cot; Ce-mi poți reproșa? Ai văzut?

Ea începu din nou; Te prefaci! Mișel mizerabil! Fiindcă n'am văzut vrei să tăgăduiești? Ce căsătorie ar mai fi și asta: Numai să nu vadă ea! Numai în față are credința valoare? Mă căsătoresc, numai ca să am un soț credincios. Pot rămânea și neamăritată. La fratele meu trăiesc foarte bine. Mai bine rămân servitoare viața întreagă, decât să fiu doamnă mare — pe care s'o poți înșela în fiecare zi. Netrebnicule!

— Mariana!

— Mi-e groază de tine! Mi-e scârbă de tine, pui de tigan rău!

— Dar lasă-mă, să vorbesc și eu.

— Poți zice ce-ți place, ai pierdut orice încredere. Poți chiar să te îndreptezi — dacă vei reuși. Vecinic mă voi gândi: El mă poate înșela,

da! În timpul logodnei chiar, când e dragostea cea mai mare; m'ai înșelat. L-au snopit bine; întreg satul știe. Și așa și-ai lua în casă pe nă-tărăul, de care trebuie să te tot ferești”.

— Mariana! Ar fi sărit din pat. Picioarele pocniră. Își mușcă dinții și stropi de sudoare îi prelingeau fața.

Ea-l privi nemișcată o clipă.

El zise cu vocea, înădușită de durere: „Și dacă aș fi greșit! Ce inimă de piatră ai! Acu, când sunt atât de părăsit”.

Ea se preumblase prin casă. Ar fi strigat, dar îi era milă. Din ungherul, în care se afla, — departe de pat, se îndreptă spre el și zise: „Dacă ești nevinovat, spune-mi deci cum s'a întâmplat?”

El strânse în mână cearșaful și începu: „Dumnezeule, cum s'a întâmplat. Șeful meu își serbă ziua natală. Veniam cu chef spre casă și trecând pe lângă Grillbaumer îmi trăsni prin cap, că este acolo o copilă, de care voiam, să-mi bat joc. Și am bătut la fereastră”.

— Da de unde cunoșteai atât de bine fereastră?

— Am umblat adeseori noaptea cu flăcăii prin sat. Era amanta lui Gregelmaier, și astă noapte mi-am adus aminte.

— Și mai mult nimic? Mă mișcă — nevinovăția ta. Și ai voit numai, să răzi la fereastră? Numai atâta? — Hans, spune-mi pe cuvântul

steaua românismului strălucește mai tare ca altă dată și să ne asigurăm amicitia pentru zile mai puțin liniștite și senine, cari pot să urmeze, — poate în curând!...

Observator.

Regele Carol al României și chestia fraților noștri din Macedonia. Pe la începutul lunii lui Martie st. v. P. C. Sa arhimandritul *Fotie Balamaci* din București a fost primit în audiență la M. Sa regele Carol al României. Cu acest prilej M. S. regele Carol s'a interesat cu deamănuntul despre noua situație a Românilor Macedoneni.

Un redactor dela ziarul „*Aromânul*” a avut o convorbire cu P. C. Sa arhimandritul F. Balamaci, care a binevoit să-i dea următoarele amănunte importante despre convorbirea P. C. Sale cu M. S. regele Carol:

P. C. Sa arhimandritul F. Balamaci a declarat, că din această audiență la M. S. regele, s'a ales cu o părere îmbucurătoare că: „*chestiunea elementului românesc din Macedonia, pentru M. S. regele, este o chestiune care merită soliditatea și sprijinul serios al statului român.*”

Am putut căpăta impresia că M. S. regele poartă un deosebit interes Aromânilor și ca atare pot declara că problemele cari pot contribui la progresul nostru, cum e în primul rând înființarea episcopatelor, constituiesc un obiect deosebit de important, cari atrag atenția M. Sale.

Nu numai din declarația finală a M. Sale că episcopatele se vor înființa, dar din întreaga serie de întrebări ce mi s'au făcut, pot deduce că sprijinul României va fi real și serios, că factorii hotărâtori ai țării sunt convinși de importanța rezolvirii diferitelor probleme cari se impun în mod imperios și cari au rolul în primul rând de a menține moralul Aromânilor ridicat și de a hotărî soarta luptei care se dă la noi între elementul românesc și popoarele dominante.

Pot declara cu desăvârșită satisfacție, că informațiile pe cari le-am dat *au avut darul de a produce o plăcută impresie M. S., care le-a ascultat cu un deosebit interes.*

M. S. s'a interesat în chip special despre situația elementului românesc din Albania, despre poziția sa geografică și despre spiritul ce

il dominează. S'a interesat în special despre situația lui actuală, din punct de vedere al organizației culturale și de organizația religioasă, din punct de vedere general, a populației Albaniei.

Din aceste declarații ale M. S. regelui, pot afirma, că o învioreare trebuie să se producă în sufletul Aromânilor, cari trebuie să-și pue speranțele în înțelepciunea și în tactul suveranului care ne poartă un deosebit interes”.

Apropierea franco-română. Relațiile dintre România și marea sa soră latină au devenit amicale. Se știe că aceste relații nu erau tocmai călduroase acum câțiva ani, când opinia franceză reproșa cu multă amărăciune României că s'a „*infeodat*” la politica blocului germanic. În aceea epocă România se bucura de prea puține simpatii și de multe antipatii la Paris, antipatii cari și-au atins culmea în cursul crizei pentru Silistra, când se credea că România va intra în conflict armat cu aliații Franței: Slavii.

S'au schimbat multe de atunci deși n'a trecut decât un an dela acel vis urât... Prin admirabila sa mobilizare, care a uimit întreaga Europă, prin politica sa inteligentă și energică în acelaș timp, și mai ales prin profunda sa **conștiință națională**, care o conduce spre o politică externă independentă și eficace, România a dovedit că **este la înălțimea chemării ei istorice și și-a recăștigat simpatiile pierdute ale Franței și ale întregii latinități.** Astăzi întreaga presă franceză, italiană și spaniolă este favorabilă micului dar vigurosului regat latin dela Dunăre și Carpați.

Curentul de apropiere franco-română este în plină creștere. Conferințele organizate de cercul cultural francez „*Le Foyer*” la București, la cari participă în mod activ bărbați politici, generali și publiciști de primul rang din Franța, înființarea, la București, a unei **Ligi franco-române** în cap cu un comitet ales zilele trecute, conferințele anunțate la universitatea din Paris de directorul „*Biuroului român de Informațiuni politice*”, sunt tot atâtea semne că relațiile franco-române sunt mai mult decât amicale.

Această mișcare are un caracter cultural în primul loc. Dar nu trebuie să pierdem din vedere că ea are, în fond, un scop **politic**, nemărturisit până acum, dar pe care noi Românii este bine să-l cunoaștem, căci este, fără îndoială, în legătură cu politica externă a României. De a-

cea ne-am făcut o datorie de ziariști români când am semnalat simptomele îmbucurătoare de mai sus.

La Canossa. O desmintire cu tâlc: semioficiosul guvernului „*Budapesti Hirlap*” de astăzi vrea să-l scoată din incurcătură, ori cel puțin să-l apere pe contele Tisza de incriminările ce i s'au făcut pentru articolul publicat în revista „*Igazmondó*”. În scopul acesta citează pasagiul care a făcut sânge rău diplomaților francezi și ruși; dar știți până unde merge cu perfidia? Tocmai cuvântul cu pricina „*nagyravágyás*” (megalomanie — e vorba de tendința Rusiei) îl eliminează din citat și pune în loc „*ambició*” (ambție), cuvânt cu înțeles vag și inofensiv. Ba ce-i mai mult, bazându-se pe credulitatea cetitorilor, ca să nu se presupună că e o mistificare, se joară pe cer și pământ că cuvântul „*nagyravágyás*” nu există în textul primului ministru. Noi din curiozitate am controlat originalul și ne-am convins tocmai despre contrariul. Acum se pune întrebarea celor dela B. H.: ce l'a îndemnat să facă mistificarea asta atât de nerușinată? Nu mai încap îndoială că monarhia se află într'o situație foarte strâmtorâtă, pentru acel lapsus — ca să-i zicem așa — al contelui Tisza, care actualmente e dus să se spovedească înaintea tronului...

Programul locșitorului șef bosniac. „*Keleti Értésítő*” anunță cu data de ieri: Astăzi după amiază a sosit în Budapesta **Dr. Nicola Mandici**, locșitorul șef al guvernului regnicolar bosniac, însoțit de dnii **Dr. Basagici**, președintele saborului, **Dr. Sunarici** vice-președintele saborului, **Arnautovici** efendi, șeful partidului musulman și **Vakufok** directorul general. Dr. Mandici, care călătorește la Viena spre a mulțumi M. Sale pentru înalta distincție, a făcut următoarele declarații:

— Nu e adevărat că eu aș duce o politică anti-maghiară, nici că aș sprijini tendința trialistă. Sunt bun patriot croat, însă devotat monarhiei, deoarece lucrez după îndrumările guvernelor din Viena și Budapesta. Cercul meu de activitate e mărginit, dar în orice caz nu voi întâmpina greutăți, căci am câștigat încrederea guvernului și simpatia poporului.

— Numirea mea a fost proiectată încă de anul trecut, când membrii saborului au cerut să fie creat pe lângă guvernator un post cu mai multă răspundere și un cerc mai larg de activitate — pentru care, dela început, am fost designat eu. Deși la început s'au ivit unele greutăți, de ordin mai mult tradițional, M. Sa prin înaltul decret a pus capăt nedumeririlor, numindu-mă în postul de locșitor șef al guvernului regnicolar bosniac.

Că numirea mea a fost bine primită, o dovedesc cele 2800 de telegrame de felicitare, pe cari le-am primit dela membrii tuturor partidelor din Bosnia și Hertegovina precum și dela numeroși bărbați de stat maghiari și austriaci.

— Ce privește programul meu de muncă, voi lucra alături de Ex. Sa guvernatorul **Potiorek**, pentru ridicarea poporului ca unul ce sunt născut din popor și cunosc toate nevoile lui. Nu ne îndoim că vom avea sprijinul cabinetului ministerial, în special vom fi ajutați de cavalerul **Billinski**, care are cele mai bune intențiuni pentru emanciparea economică și culturală a poporului.

Totodată vom nuzi ca să menținem armonie și înțelegere deplină cu monarhia după cum cere interesul ambelor state. Mai înainte de toate însă trebuie să creiem armonie deplină între confesiunile din Bosnia și Hertegovina, cari singure mai prezintă deocamdată unele diferențe ușor de aplanat.

— Fiindcă acum provinciile anexate fac parte integrală din teritoriul monarhiei habsburgice, se cere ca și între popoarele acestora să se facă o apropiere, pentru ca poporul bosniac influențat de acestea să poată progresa repede.

Altcum, postul pe care-l ocup îmi fixează cercul meu de activitate politică, peste care nu pot trece.

Cu trenul de după amiază bărbații politici bosniaci au plecat la Viena unde probabil astăzi vor fi primiți în audiență la M. Sa.

tău? Pui doar atâta preț pe cuvântul tău: Spune-mi, e adevărat? Uită-te la mine!

El o privi, dar deodată mișcă din gene, par'că i-ar fi intrat ceva în ochi: Apoi iarăși o privi. Tăcere mută.

— Ei, de ce taci? Ca o statuie sta în fața lui. Se întoarse spre părete, își acoperi ochii cu mâna și izbucni în hohote de plâns.

Ea umbra nervoasă prin casă. Biciul nu-l mai avea în mână. Deschise fereastra, ca să alunge cu batista muștele din casă. Mirosul urit pătrundea în casă, și ea închise iarăși. Își făcea de lucru în odaie, aruncând cărțile și hainele în diferite părți, numai ca să facă mișcare. Cât de sărman el omul acesta rău! Un schilod, trebuie să îndure durere și n'are pe nimeni...

Se apropie pe încetul de el, îi puse mâna pe frunte și-i alină părul. El suspină tare, încât i se cutremura întreg corpul. Nu mai vorbi nimic despre cuvântul de onoare. Se înclină asupra lui, îi luă capul, îi sărută fruntea, obrații umezi, și gura, cu atâta putere, încât i se opri suflarea. El nu se împotrivi, zise numai: „Nu sunt demn de tine...”

— Bine! răspunse ea. Vocea-i era amortită. Se scoală și urmă după o tăcere scurtă:

— Așa nu se poate. Ai lipsă de o îngrijire bună. Ce zice medicul?

— Mi-a făcut un bandaj. Amândouă sunt zdrobite.

— Poate să-ți aduc alt medic?

Și al nostru — mi-a dat speranță — numai răbdare.

— Te îngrijește bine bătrâna? De altfel îți aduc o soră din spital. Ele se pricep a căuta de

bolnavi. Voi veni și eu, ca să văd, dacă nu-ți lipsește nimic. Ți-oi aduce și mâncare, dacă voești. Tu sezi rău. Stai, să-ți pun pernele bine. Nu te poți mișca?

El făcu o mișcare negativă.

— Ai grozave dureri? îl întrebă ea cu intimitate.

— Acu n'am, Mariana.

— Tu ești doar Hans al meu iubit! Ea-i mângâia cu amândouă mâinile fața. Ochi umezi. Și atâta duioșie! Mila era mai dulce decât iubirea. Sau era poate aceasta adevărata iubire? Avea prilej, să-l ierte. Acu abea putea să-i arate inima ei bună și nobilă. Acu vedea ea bine că nu mai poate rupe legătura și că durerile și fericirea ei erau strâns legate de acest bărbat.

— Ce ai? Ce ai, Hanserl? îl întrebă ea, îndreptându-i mereu capul, ca să-l poată vedea. El își acoperia mereu fața. Ea zise deodată: „Nu-ți mai fie atâta ruișne”.

Ea începu a-i spune fel de fel de povești, dar nu mai amintea ou nici un cuvânt de cele întâmplate. Arhivarul, ridică mâna în sus și pocni puternic din degete.

— Ce însemnează aceasta? întrebă ea zâmbind.

— Nu pot chiui altfel.

Pe la orele două după masă trosnia foaia în bucătăria parohială. Preotul se apropia de ușă și privia prin gaura cheii, dacă va putea avea gust la mâncare. Ea era sărguincioasă și fața-i era îmbujorată și veselă.

Vei avea poftă, frate dragă, naibi griă.

Traducere de: *Petre C. Cârsteanu.*

„Neue Freie Presse” în contra României.

Ziarul vienez „Neue Freie Presse”, acest organ cumpărat de guvernul maghiar, în numărul său de azi aduce un vehement articol împotriva României. Il dăm aci în întregime. Iată-l:

Regele Carol al României este soldat. El nu poate să aibă bucurie de generali și coloneli, cari câștigă lupte cu limba și cari provoacă lumea la atac împotriva Alpilor ardelenesti. Această libertate a opiniilor, anunțarea invaziunilor în țările vecine și declararea de războaie din partea ofițerilor de ranguri superioare nu se prea obișnuiesc la noi și nici în țările apusene. Un ofițer, care ar putea să troznească astfel cu vorbele și să îmbete capetele multimei, care să aducă apoi omagii ambasadei unei puteri străine, ar trebui deja a doua zi să îmbrace hainele civile ori ar fi trezit la datorințele sale printr'o pedeapsă și mai amară. Se pare însă, că cei din București văd virtuți în acele fapte ale generalilor și colonelilor, cari în armatele Europei produc impresia unor necuviințe și la ori ce întâmplare se împotrivesc concepțiilor militare și chiar bunului simț. Bărbați de situațiuni înalte, dacă se respectă și au conștiința răspunderii lor, cum pot să producă asemenea vorbărie, că mai sunt încă trei popoare, cu cari România trebuie să se răfuiească: Polonii, Bulgarii și Ungurii? Prostia nexului arbitrar, prin care ar fi să se motiveze dușmănia în contra Polonilor, tradează sursa suspectă. Simțim mirosul și înțelegem, pentruce nici Polonii, cari niciodată n'au făcut vr'un rău României, n'au putut să lipsească din discursurile, cari s'au terminat atât de sentimental sub ferestrele ambasadei rusești. Și, în treacănt fie zis, nu credem să se poată produce multe exemple de generali și coloneli victorioși, cari ar fi vestit de mai înainte, încotro vreau să meargă cu oștirile lor și pe cine vreau să-l nimicească. De regulă marii căpitani sunt taciturni și numai atunci țin să înflăcăreze sufletele ostașilor, când stau în fața momentului de a da năvală asupra dușmanului și în fruntea trupelor lor își pun în cumpănă propria viață. Ființa militarului vădește o hotărâre, care se manifestă în fapte și nu se desminte la frăzoaiele late.

Nu face osteneala să examinăm cât de puțin premisele campaniei spre Alpii ardelenesti și să desprindem firul din ghemul vorbăriei. Un ministru de externe austro-ungar, cu inima la loc, n'ar parfuma duhoarea venită dinspre București cu odelon și nu s'ar mulțumi cu dulțeturile oficiale, ci pur și simplu ar pune întrebarea: ei, cum stăm domnilor? Monarhia trebuie s'o știe aceasta și publicitatea trebuie s'o știe, căci sinamăgirile sunt cel mai mare rău, și nu numai monarhia, dar și aliații vreau să-și facă socoteala cu declarații clare. Politica austro-ungară față de România a fost un lanț de greșeli, începând cu cel mai detestabil războiu vama, continuat cu năpasta agrară, ce a devenit nefericirea tuturor popoarelor imperiului și terminat prin pretinderea total greșită a revizuirii tratatului de pace din București. Dar, în definitiv, monarhia nu poate să-i trimită României oftări interminabile și acuzele pentru trecut nu pot să ne lipsească de siguranța răspunsului dela București, că oare viitorul înseamnă marșul spre Alpii transilvăneni și în Bucovina liniștită și că oare cercurile conducătoare mai doresc ori ba direcțiile marșului, asupra cărora se făcuse înțelegerea de mai înainte? Regele Eduard petrecuse o primăvară la Neapoli și întrebare o damă română de înaltă situație, că oare țara ei cu cine s'ar alia, când ar izbucni un resbel? Bine înțeles, cu cel mai tare, — răspunse dama înțeleaptă surizând. Dacă ar fi numai posibil să prevedem, cine va fi cel mai tare și dacă greșeala prevederii n'ar fi atât de primejdioasă. România nu poate să revină la vechile ei săcăieli față de monarhia austro-ungară și nu poate să reînceapă politica de săcăială din tinerețele regelui, devenit acum bărbat de stat în urma experiențelor sale, fără a se înstrăina de tripla alianță. Căci nu numai monarhia, dar nici Germania și nici Italia nu pot admite, ca nervositatea panslavistă să fie transplantată la București, unde până aci se putea remarca atâta stabilitate și ca mijloacele diplomației rusești să-și afle calea prin România pentru neliniștirea Balcanului răpind omenimele puțința de a se bucura de viață. Pișcăturile la adresa monarhiei, războiul discursurilor în contra Bucovinei și a Ardealului trebuie

să conturbe bunele relații, dacă odată s'a incubat neîncrederea și s'a pierdut încrederea în credința aliatului, alianța se prefăce într'o minciună, pe care tripla alianță n'o poate suporta timp mai îndelungat.

Cei mai mari maeștri ai politicii și ai diplomației în veacul trecut i-au dat României sfatul să țină bună prietenie cu monarhia și să nu agite pe frații de acelaș sânge din Bucovina și Ardeal. Soția ambasadorului italian la Viena, a marchizului Peppi, era o mătușă a reginei Elisabeta. Astfel s'au înjghebat relații mai intime și marchizul a cutezat să spună într'o scrisoare, că voiește să desbrace pe prinț de hainele sale princiere și va să-i vorbească ca unui om simplu. El îl conjura să se ferească de ori ce provocare; România poate câștiga totul, dacă va împiedeca avansul Slavilor, căci în cazul contrar va avea soarta Polonilor. Providența i-a determinat României locul, de unde poate să scape lumea de această nefericire și tot asta este și chemarea poporului maghiar. Împăratul Louis Napoleon trimisese regelui Carol un autograf, prin care îl ruga insistent să nu mai sufere agitațiunile din Transilvania. Principele Bismarck a dat ordin consulului general dela București, contelui Keyserling să-i spună prințului Carol, că agitațiunile în Ardeal trebuiesc sistate. Dacă asta nu s'ar întâmpla, atunci dânsul va rupe legăturile și va aduce aceasta la cunoștința publică. Tatăl actualului ministru președinte român atunci a fost sfârmat prin pumnul de fier al cancelarului imperial și un ministru de externe austro-ungar a trebuit să-i ceară și fiului, care acum e ministru președinte, o explicare, cum este a se înțelege faptul, că comunicatul oficial este atât de blând față de Liga Culturală și monarhia aliată se face și de batjocură, când guvernul român declară, că simțemintele generalilor și colonelilor, cari vreau să-și ia drumul spre Alpii transilvăneni, sunt ușor de înțeles.

Dar sunt ușor de înțeles și simțemintele monarhiei și în măsură majorată este de înțeles curiozitatea, că oare România trebuie s'o socotim între amicii ori dușmanii noștri? Conte de Iuliu Andrássy, a cărui mărime în contrarietate cu legile optice crește în măsura depărtării, a iubit foarte mult sinceritatea în atingerile diplomatice și fără incunjur a cutezat să-i spună prințului Carol și ministrului său președinte, că dânsii numai atunci pot să fie cu monarhia, dacă nu vor trage cu ochiul spre Ardeal. Un ministru președinte român, care i s'ar fi apropiat cu „simțeminte ușor de înțeles”, ar fi avut amare decepțiuni la dânsul. De ce tac „simțemintele ușor de înțeles”, când se face vorba de apăsarea atât de grozavă asupra Basarabiei? De ce amuțesc strigătele de durere ale Ligei Culturale, cu toate că acolo frații de acelaș sânge sunt sugrumați? Taina aceasta se sopteste prin toate străzile din București și diplomația Europei încă o cunoaște. Hărțuierile cu România nu sunt de demnitate monarhiei. Nu trebuie să mărunțim, ceea ce poate deveni o mare fatalitate. Întrebarea e atât de simplă: Vrea România să părăsească tripla alianță? Răspunsul la întrebarea asta trebuie să iasă odată din întunerecul ambiguităților. Noi trăim în veacul realităților.

Impărțirea parțială a circumscripțiilor electorale.

(Continuare.)

Comitatul Bichiș. I. Circumscripția electorală Giula. Sediul: Giula. Comunele: Doboz, Gyula r. t. v., Gyulavári, Kétegyháza, Ujkigyós.

Comitatul Bistrița-Năsăud. I. Circumscripția electorală Beșinău. Sediul: Beșinău. Comunele: Aldor, Alsóbalázsfalva, Alsóbudak, Ardány, Aszubeszterce, Berlád, Besenyő, Bilak, Dipse, Felsőbalázsfalva, Felsőbudak, Felsőszászfalu, Friss, Galacfalva, Gledény, Harina, Jád, Kajla, Királynémeti, Kisdemeter, Kisfehéregyház, Kissajó, Kiszsolna, Kusma, Malomárka, Mondorfalva, Nagysajó, Nec, Ovárhely, Petres, Rágla, Sajófelsősebes, Sajónagyfalva, Sajósebes, Sajósolyos, Sajószentiván, Serling, Simonfelke, Sófalu, Szászbongárd, Szászbudak, Szászlekenecze, Szászszentgyörgy, Szépnayir, Szeretfalva, Tacs, Vermes, Vinda, Zselyk.

II. Circumscripția electorală Bistrița. Orașul cu mag. reg. Bistrița.

III. Circumscripția Năsăud. Sediul: Năsăud. Comunele: Alsóborgó, Borgóbeszterce, Borgóprund, Borgótiha, Bükkös, Csépan, Ciblesfalva, Entrádám, Felsőborgó, Földra, Gaurény, Hordó, Kisilva, Kisrebra, Kosna, Középborgó, Les, Magura, Magyarneমেয়ে, Major, Marosborgó, Mittyé, Nagydemeter, Nagyilva, Nagyrebra, Naszód, Oláhneমেয়ে, Oláhnémeti, Oláhszentgyörgy, Oradna, Oroszborgó, Párva, Pinták, Pojény, Priszlop, Radnalajosfalva, Romoly, Runk, Szálva, Szamosmakód, Szamospart, Szásztörpény, Szentjózsef, Tekcs, Tóhát, Uradna, Várora, Zágra.

Comit. Bihor. I. Circumscripția elect. Beiuș. Sediul Beiuș. Comunele: Alsófüves, Alsópojény, Balalény, Belényes, Belényesirtás, Belényesörvényes, Belényessonkolyos, Belényesszeleste, Belényesszentmárton, Belényesszentmiklós, Belcsény, Berhény, Biharfenyves, Biharkaba, Biharkristyór, Biharlonka, Biharszenes, Bontoraszó, Bontesd, Borda, Borz, Cigányosd, Dombrovány, Drágánfalva, Felsőfüves, Felsőkocsoba, Felsőpojény, Ferice, Fonókismező, Füzeg, Gurány, Gyalány, Gyegvesény, Határ, Havasdombró, Henkeres, Herzafalva, Kacsány, Kalugyer, Kereszély, Kerpenyéd, Kisbelényes, Kiskoh, Kisnyégerfalva, Kisszödrös, Kolafalva, Körösjánosfalva, Körössebes, Köröstárkány, Köszvényes, Lehecsény, Letesd, Mérag, Mézes, Mézged, Nyimesd, Petrelény, Pócsafalva, Rény, Rézbánya, Solyom, Susd, Száka, Szégyesd, Szerbesd, Szód, Talp, Tárkányka, Tatárfalva, Telek, Tisztásfalva, Urszád, Várasfenes, Vasaskőfalva, Vaskoh, Vaskohaszód, Vaskohmező, Vaskohszeleste, Vaskohsziklás, Biharmező.

II. Circumscripția electorală Ujfalu. Sediul Ujfalu. Comunele: Berettyószentmárton, Berettyóujfalu, Csökmő, Darvas, Esztár, Furta, Gaborján, Hencida, Pocsaj, Szentpéterszeg, Ujrázd, Városod, Vekerd, Zsáka.

III. Circumscripția electorală Biharkeresztes. Sediul Biharkeresztes. Comunele: Alkér, Ártánd, Bedő, Berekböszörmény, Betfia, Biharkeresztes, Biharszentandrás, Bojt, Borostelek, Felkér, Fugyi, Fugyivásárhely, Hájó, Kardó, Kegyek, Kisürögd, Körösgyeres, Köröstarján, Mezöpetred, Mezösas, Mezöszakadát, Nagyürögd, Oláhapáti, Rontó, Szaránd, Telkesd, Told, Ujpalota, Váradalpar, Váradcsehi, Váradles, Váradpósa, Váradszentmárton, Váradszőlős.

IV. Circumscripția electorală Cefa. Sediul Cefa. Comunele: Almamező, Atyás, Biharhosszaszó, Biharsályi, Biharugra, Cséffa, Felsőbarakony, Geszt, Gyapju, Harangmező, Inánd, Komádi, Körösnagyharsány, Körösszakáll, Körösszeg, Körösszegapáti, Magyarhomorog, Marciháza, Mezöbikács, Mezögyán, Nyárló, Nyárszeg, Okány, Oláhgyepes, Oláhszentmiklós, Rojt, Rózsafalva, Sarkadkeresztur, Székelytelek, Váraduzsopa, Varsand, Vizesgyán, Zsádány.

V. Circumscripția electorală Alesd. Sediul Alesd. Comunele: Alsólugos, Barátka, Bárodbeznye, Bárodosmos, Bertény, Bihar, Biharpüspöki, Csarnóháza, Cséklye, Cécke, Cigányfalva, Doborcsány, Élesd, Élesdlok, Élesdszurdok, Erdődámos, Esküllő, Felsőlugos, Felsőpatak, Gálósháza, Hegyközokvácsi, Hegyközpályi, Hegyközszáldobágy, Hegyközujlak, Izsópallaga, Kalászpatak, Kalota, Keszteg, Királyhágó, Kisbárd, Kiskakucs, Kisösi, Kóalja, Körösbánya, Körösbarlang, Körösfeketető, Körösgégyény, Köröskisjenő, Köröskisujfalu, Köröstopa, Küvesd, Krajnikfalva, Mezöbottyán, Mezöszabolcs, Mezötelegd, Mezötelki, Nagybarod, Nagyfeketepatak, Nagykakucs, Örvend, Pósalaka, Pusztajlak, Remetelörév, Rév, Rikosd, Serges, Solyomköpestes, Szászfalu, Tinód, Tötös, Úrgeteg, Várfancsika, Városokolyos, Vércsorog.

VI. Circumscripția electorală Ceica-maghiară. Sediul Ceica-maghiară. Comunele: Alsókobocsa, Alsópatak, Alsótópa, Aszóirtás, Belényesforró, Belényesujlak, Belényesvalány, Bihar-dobrosd, Biharpoklos, Biharrósa, Biharszentelek, Bokorvány, Csékehódos, Cseszvára, Dékányos, Drágcséke, Drágota, Dusafalva, Farkaspatak, Fehérlak, Feketekapolna, Felsőtopa, Fenyéres, Forrószeg, Gorbolyfalva, Gyanta, Gyepüpataka, Gyepüsolymos, Hegyes, Hollószeg,

Hosszuliget, Isztrákos, Jancsófalva, Kapocsány, Káptalanhodos, Karáncsfalva, Karaszó, Kerekesfalva, Kisdombó, Kisháza, Kiskaránd, Kiskopács, Kispapmező, Kosgyán, Kötliget, Körösmart, Körösszáldobágy, Lankás, Magyarcséke, Magyargyepes, Magyarremete, Méhelő, Miklórtás, Nagykaránd, Nagykerpesd, Nagypapmező, Nánhegyes, Papmezőseleste, Papmezővállány, Petegd, Pontoskő, Pusztabikács, Pusztahollód, Robogány, Sztány, Szokány, Szombatság, Tasádfő, Tenke, Tenkemocsár, Tenkeszéplak, Toposd, Tökfalva, Töperfalva, Tösfalva, Venter, Venterrogos, Veresfalva.

VII. Circumscripția electorală Marghita. Sediul Marghita. Comunele: Albis, Almaszeg, Almaszeghuta, Alsóderna, Apátkeresztiur, Bályok, Baromlak, Berettyódéda, Berettyókirályi, Berettyókohány, Berettyószéplak, Bisztraterebes, Bodoros, Bozsaly, Cséhtelek, Dizsér, Érabrány, Érbogyoszló, Érfancsika, Érvasad, Felsőderna, Forduló, Füves, Genyéte, Höke, Kozmaalmás, Középes, Lüki, Magyarkec, Margitta, Micske, Monospetri, Ottomány, Papfalva, Piskolt, Poklostelek, Sárszeg, Sástelek, Sebesújfalva, Szalacs, Széltalló, Szentlázár, Szoldobágy, Szunyogd, Terje, Tóti, Ujbártfalva, Vámosláz, Várviz, Védresábrány.

VIII. Circumscripția electorală Salonta. Sediul Salonta. Comunele: Ant, Árpád, Bántolmács, Barzafalva, Bél, Bélárkos, Bélegregy, Bélfenyér, Bélhagymás, Békalocsa, Bélkároly, Bélkirálymező, Bélkismaros, Bélmárkaszkő, Bélmocsolya, Bélnagygyaros, Bélörvényes, Bérrogos, Benyefalva, Bogy, Boklya, Botfej, Csontháza, Erdőgyarak, Feketebátor, Feketegyörös, Feketetót, Felsőszakács, Havaspoklós, Hévizkáránd, Illye, Jánosd, Kávásd, Kislaka, Kománfalva, Kötgyán, Madarász, Méhkerék, Mezőbaj, Nagyszalonta, Nermegy, Oláhhomorog, Olcsa, Ókrös, Pusztahodos, Pusztaszuszág, Sajád, Sarkad, Tagadómedgyes, Tamáshida, Tenkegörsöd, Tönkőd, Tulka.

IX. Circumscripția electorală Sălard. Sediul Sălard. Comunele: Almásfegyvernek, Alsótófalva, Berettyócsohaj, Berettyófarnos, Biharfélegyháza, Biharszentjános, Biharvajda, Bors, Borszeg, Csujafalva, Felsőtófalva, Görbesd, Hagymádálya, Hegyközcsatár, Hegyközszentimre, Hegyköztóttelek, Jákóhodos, Kismarja, Kisszántó, Kövág, Kövesegyháza, Nadántelek, Nagykereki, Nagyszántó, Nyüged, Paptamási, Pelbárhida, Siter, Siter völgy, Szalárd, Szalárdalmás, Szarkó, Szóvárhegy, Tataros.

Cronica externă.

Apropierea ruso-română. Ziarul oficios rus „Rosija” din Petersburg salută sosirea perechei princiare regale române împreună cu principele Carol.

Legături de apropiată rudenie reunesc pe augustii oaspeți cu familia împărătească a Rusiei. Vizita actuală întărește relațiile amicale dintre Rusia și România, cari sunt conforme cu interesele politice ale ambelor țări, cum și amintirile glorioase vecinic vii în inimile ambelor popoare.

Ziarul constată progresele săvârșite de România în ultimii ani sub guvernarea luminată a venerabilului ei suveran. Excelența ei situațiune geografică, rodnicia solului, caracterul muncitor al populațiunii României îi prezice un viitor măreț demn de silințele guvernului său în fruntea căruia se află acum bărbatul de stat eminent: fiul ilustrului Brătianu.

Din primii ani ai domniei regelui Carol succesele activității interne economice, și situațiunea internațională a regatului dunărean s'a întărit impunând stima Europei, urmărind o politică pacinică.

Fără a neglija un moment adevăratele sale interese nici datoriiile ei naționale, guvernul României sprijinit de opiniunea patriotică a țării a jucat un rol capital în lichidarea crizei balcanice a cărei prelungire constituia o gravă amenințare pentru pacea din București.

Apropierea politică dintre Rusia și România despre care este acum vorba în presa străină mai ales în cea din Austria și Germania este și nu trebuie să aducă vre-o umbră în opiniunea

europenă și se explică prin comunitatea de vederi în politica internațională a celor două țări, cari se preocupă de păstrarea păcii și echilibrului politic în Balcani.

Ar fi mai ales ciudat dacă și între Rusia și România, cari sunt legate între ele prin amintirile comune ale unui trecut glorios și prin comunitatea de religii, nu ar exista relațiunile cele mai cordiale de bună vecinătate. Urând buna sosire principelui regal și soției sale care și-a dobândit și simțeminte de iubire și de simpatie ale tuturor Românilor prin îngrijirile pline de abnegațiune ce a dat de curând răniților și bolnavilor.

Revoluția din Mexic. Telegrammele sosite din America anunță că revoluția din Mexic a luat proporții uriașe. Sângele curge pe toate drumurile. E peste tot o desfășurare de orori cari par a lăsa cu mult în umbră grozăviile revoluției franceze.

Președintele provizoriu al republicii procedează cu o cruzime, pe care nici starea anarhică din Mexic n'o poate justifica.

În fiecare zi au loc sute de execuții. În unele localități au fost împușcați sute de soldați rebeli. Execuțiile sunt foarte sumare; se fac fără nici un fel de judecată, din ordinul președintelui dictator.

E probabil că dacă această stare de lucruri va mai continua, până în cele din urmă Statele Unite vor trebui să intervie pentru a aduce liniștea în sbuciumatul Mexic.

Luptele din Albania. Agenția grecească află că Ahmet-bey șeful Albanezilor neregulați din Erseka, a adresat o proclamație prin care invită pe Hierolișiți să se oprească în mersul lor spre Erseka, altfel le va ataca și nimici. Șeful Hierolișiților a răspuns scurt: sosim.

Albanezii neregulați în mare număr au atacat pe hierolișiți; lupta a ținut mai multe ore; hierolișiții au putut păstra pozițiunile lor; 30 dintre ei au fost scoși din luptă; pierderile albanezilor sunt însemnate. Hierolișiții au mai primit întăriri de urgență.

Biroul presei sârbești din Belgrad află că un mare număr de Albanezi din Caceac s'au adunat și au trecut granița în mai multe locuri sub pretext că fac cumpărături de provizii; apoi ei s'au adunat la satul Bagna unde au îndemnat populațiunea să se răscoale. Cu acest prilej subprefectul și secretarul său au fost răniți.

Acum ei fac propagandă în satele învecinate asigurând populația că comisia internațională le va alipi la Albania sau le va pune sub dominațiunea turcească. Jandarmeria sârbească a fost trimisă la fața locului spre a restabili ordinea.

TELEGRAME.

Comunicatul guvernului român față de întrunirea Ligei Culturale.

București, 31 Martie. — Ziarul semioficios „Independance Roumaine” din București publică un articol inspirat de primul-ministru I. C. Brătianu al României, care este ostil manifestărilor Ligei Culturale. Ziarul accentuează, că în politica externă orice greșală poate compromite interesele țării. Orientarea noastră politică — zice organul guvernamental — este determinată prin factorii responsabili. Din acestea motive demonstrațiunile de stradă, chiar când ele ar avea isvorul în „simțeminte ușor de înțeles”, nu vor putea să schimbe concepțiunea obștească, de care este condusă diplomația României.

Căsătoria principesei Elisabeta.

București, 1 Aprilie. — Căsătoria principesei Elisabeta a României cu clironomul Greciei, se pare, că nu este încă fapt împlinit. Foile opoziționiste din București din sursă grecească comunică sosirea diadochului grec în capitala României. Foile guvernamentale însă nu spun ni-

mic despre logodnă. Poșta română nu expediază telegramele date foilor din străinătate despre logodnă. Explicarea acestui fapt este, că cercurile oficiale române nu privesc logodna definitiv hotărâtă.

Dispariția lui Roosevelt.

Berlin, 1 Aprilie. — „Berliner Zeitung am Mittag” anunță din Londra: Din Newyork a sosit o telegramă prin cablu la Excelsior, că Roosevelt și expediția sa au dispărut. Știrea de groază a venit din Buenes-Ayres. Mai pe urmă expediția a petrecut prin ținuturile sălbatece din Peru și de atunci i s'a perdit urma.

(Am anunțat și noi la timpul său, că Roosevelt, fostul președinte al Statelor-Unite-Americane cu o mare expediție a plecat în America de sud, ca să exploreze izvoarele fluviului Amazon. Cea de pe urmă știre despre Roosevelt a fost, că expediția s'a divizat în 2 grupe. Despre grupa, care ducea cu sine alimentele, s'a vestit, că s'ar fi nefericit și s'a cufundat în undele Amazonului.)

Contele Tisza la Majestatea Sa.

Viena, 1 Aprilie. — Ministrul președinte contele Ștefan Tisza ieri după amiază a plecat la Viena, unde a sosit noaptea la orele 11 și jumătate Azi dimineață la orele 9 și jum. premierul ungar s'a prezentat în audiență la Majestatea Sa, unde a stat o oră întreagă, iar după aceea s'a dus în ministerul de externe, unde a conferat timp îndelungat cu ministrul de externe contele Berchtold.

Această audiență a premierului ungar a produs în Viena mare senzație, deoarece se crede, că acum nu contele Tisza a cerut această audiență, ci dânsul a fost chemat la „audiendum verbum”. Despre cele întâmplate în audiență, bine înțeles, n'a ieșit nimic în publicitate, dar se dă cu socoteală, că stă în legătură cu articolul contelui Tisza din „Igazmondó”, prin care a produs mari supărări la Petersburg. Se presupune totodată că contele Tisza a conferat cu contele Berchtold și privitor la întrunirea din urmă a Ligei Culturale din București.

Revoluția din Ulster.

Londra, 1 Aprilie. — Discursul de ieri al lui Sir Edward Grey este senzația zilei. Secretarul externelor în numele partidului său a declarat că guvernul nu se opune să ordoneze alegeri noi, dar înainte de asta homerul-a (legea despre autonomia Irlandei, trebuie să devie lege. Se știe, că lordul Morley în curând își va prezenta dimisia. Dimpună cu Seely a iscălit și dânsul declarația, pe care în urmă generalul Gouch a comunicat-o corpului ofiteresc.

(În chestia revoluției din Ulster ziarele mondiale aduc știrea, că Ulsterienii se pregătesc pentru revoluție. În zilele din urmă le-a succedat să-și procure și tunuri cu repetiție, vre-o sută, pe cari le-ar fi și transportat deja în tabăra lor.)

Întâlnirea contelui Iuliu Andrássy cu împăratul Wilhelm al Germaniei.

Atena, 1 Aprilie. — Politicianul maghiar cont. Iuliu Andrássy, care a petrecut mai multă vreme la Brioni a călătorit împreună cu împăratul Wilhelm la Corfu. În cercurile competente se vorbește, că împăratul a discutat cu cont. Iuliu Andrássy între altele despre situația politică în Ungaria.

Convocarea delegațiilor.

Viena, 1 Aprilie. — Se confirmă știrea, că delegațiunile au fost convocate pe ziua de 28 Aprilie n. a. c.

Svonuri despre o răscoală a Românilor din Ardeal.

Budapesta, 1 Aprilie — Față de știrea ziarului bucureștean „Dreptatea” reprodusă și de ziarele străine și vieneze, despre o răscoală a Românilor ardeleni care ar fi în pregătire, „Kéleti Étesítő” află că această știre este cu totul falsă. În ședința de azi a congregației comitatului Cluj membrul Dr. Preda a interpelat pe prefectul Lud. Fabritius în această chestie. Atât prefectul cât și vicecomitele au declarat că n'au nici o cunoștință despre o atare mișcare, dar imediat ce vor afla despre aceasta va lua toate

măsurile necesare pentru înăbușirea ei și pentru siguranța populației. Congregația a luat la cunoștință răspunsul prefectului.

Lupte sângeroase în Albania.

Berlin, 1 Aprilie. — „Berliner Tageblatt” află din Durazzo: În întreaga Albania domnește o anarhie completă. În Epir zilnic se dau ciocnirile sângeroase între răsculați și jandarmeria albaneză. De ambele părți sunt numeroși morți și răniți.

Alegerea de deputat dela Bobró.

Alsó-Kubin, 1 Aprilie. — Măine va avea loc alegerea de deputat dela Bobró. Singurul candidat este Ghylányi Imre cu program guvernamental. Iar deoarece până acum Slovacia naționalisti n'au pus candidat naționalist, se crede că Ghylányi va fi declarat ales cu unanimitate.

Regele Bulgariei nu va veni la Viena.

Sofia, 1 Aprilie. — Agenția bulgară desminte știrea ziarelor despre o apropiată călătorie a regelui Ferdinand al Bulgariei la Viena.

Expozeul ministrului sârb Pasici.

Belgrad, 1 Aprilie. — Agenția sârbească anunță: În expozeul său rostit la cameră, primul ministru și ministru de externe Pasici a spus, între altele, că politica Serbiei față de Albania nu a fost schimbată, deoarece situația în Albania nu s'a îmbunătățit de loc. Vorbind despre pacea dela București d. Pasici declară că cele patru state, Serbia, Muntenegrul, Grecia și România, care au fost necesitate ca împreună să lupte contra hegemoniei primejdioase a unui stat în Balcani, vor face ca această pace să fie respectată și să nu sufere nici o alterare.

Față de România vom căuta să cimentăm și mai mult raporturile de prietenie ce ne leagă.

Ministrul termină spunând, că Serbia va trebui să-și promoveze și înmulțească forța armată pentru ca să fie respectată.

Catastrofă aeriană.

Paris, 1 Aprilie. — Pe câmpul de aviație din Rheims s'a întâmplat azi două accidente mortale. Cunoscutul aviator Emil Vedrinez, după ce a făcut câteva virajuri îndrăznețe a căzut dela o înălțime de 100 metri și a murit pe loc.

Cu o jumătate oră mai târziu s'a întâmplat o a doua nenorocire cu sfârșit fatal. Un pilot și un pasager au făcut o ascensiune în jurul hipodromului. La o înălțime oarecare pilotul observând un defect la motor a voit să aterizeze. În cursul aterisării benzina a explodat iar aparatul a căzut cu mare repezeală. Atât pilotul cât și pasagerul au ars total.

Ministrul Hazai la Viena.

Viena, 1 Aprilie. — Azi la amiază ministrul Hazai a sosit la Viena, unde a avut consfătuiri cu înalte personaje militare apoi cu cont. Tisza. După amiază ambii miniștri s'au întors la Budapesta.

Ambasadorul austro-ungar dela Petersburg la Viena.

Viena, 1 Aprilie. — Azi a sosit la Viena cont. Frideric Szapáry ambasadorul austro-ungar la Petersburg. Ambasadorul a avut o lungă consfătuire cu ministrul de externe cont. Berchtold apoi cu primul ministru cont. Tisza.

După aceste convorbiri ambasadorul a fost primit într-o lungă audiență specială, care a durat o oră, la monarhul.

Venirea ambasadorului Szapáry e în legătură cu articolul contelui Tisza apărut în „Igazmondó”.

Măine, Joi, ambasadorul se va întoarce la Petersburg.

Emigrările din Ungaria iau proporții înspăimântătoare.

Brema, 1 Aprilie. — Emigrările din Ungaria iau proporții îngrozitoare. S'a aflat că un mare comerciant cu ajutorul a 20 de jandarmi a trecut fără pașapoarte zeci de mii de emigranți.

Un sergent de jandarmi vinovat și el în această afacere va fi în curând arestat.

Turburări în Asia-mică.

Paris, 1 Aprilie. — Din părțile nordice ale Asiei-mici sosesc știri despre turburări. Turcii au incendiat un mare sat grecesc și i-a alungat pe Greci afară din sat. E teamă de o răspândire a astorfel de turburări.

Aviz abonaților noștri.

Rugăm pe stimații noștri abonați să nu uite a-și plăti fără amânare restanțele pe cvartalul trecut și să ne trimită totodată și abonamentul pe noul cvartal, înainte. Să-și aducă aminte de marele scop ce sprijinesc abonând acest ziar și să fie seamă de enormele piedeci materiale cu cari se tot luptă încă presa românească. Cu întoarcerea poștei așteptăm să ni se trimită toate restanțele, precum și abonamentul pentru noul cvartal Aprilie—Iunie. În caz contrar ziarul nu li se va mai trimite.

ADMINISTRAȚIA.

INFORMAȚIUNI

Jidanii din România iau demonstrativ lumea 'n cap (?)

Arad, 1 Aprilie.

În numărul nostru de ieri am publicat o telegramă care ne aducea senzaționala știre, că Jidanii din România, după ce guvernul actual nu prea e dispus să modifice articolul 7 din constituție, vor părăsi demonstrația României, dela primul până la ultimul. Mochi Fischer, Berman Juster etc în frunte cu rabinerii și chiar cu marele erou dela „Adevărul”, Maximilian Millian, vor părăsi în corpore acea țară, care n'a știut niciodată să le prețuiască patriotismul torid și cinstea imaculată, care caracterizează rassa mozalcă.

Știrea asta mai mult decât senzațională, care a căzut ieri noapte ca o bombă infernală la Budapesta și care va face mare faimă pe continent, ne-a pus pe gânduri.

În redacțiile ovreo-maghiare din capitală pistruiții s'au pus înfrigurați pe lucru, pentru a-i da lustrul cuvenit acestui eveniment fără pereche, acestei noi „crime valahe”, care a „refuzat săpunul” palestinienilor.

Și într'adevăr ce nesuferiți, ce oribili sunt oamenii!! După atâtea fapte vitejești, după atâtea servicii aduse patriei, Evreii se văd în sfârșit siliți de demnitatea lor, să ia cea mai eroică hotărâre ce s'a luat vreodată de viața lui Ahasver.

Ce subiect sublim pentru ziaristica din Budapesta, care știe să mestece așa de bine aiul judaic cu papricașul maghiar!!

Noi n'avem cuvinte destul de sonore și scilpitoare, pentru a slăvi acest eroism de care vrea să dea dovadă poporul ales al lui Jehova, în aceste zile de decadentă generală. Ținem să le urăm solemn Evreilor din România să aibă perseverență să se țină până la sfârșit de această hotărâre, de felul căreia doar în mitologie mai întâlnim.

România ori cât ar fi ea de blazată, va regreta și ea la urma urmei plecarea din țară a Evreilor, cari

i-au dat atâtea veacuri cei mai distinși și mai temerari soldați, cari i-au dat comerclanți cinstiti și toată elita societății, cu care s'ar fi putut mândri ori ce țară din lume.

Cu cine s'ar mai putea înlocui un Mochi Fischer, un Berman Juster, și ziaristica din țară ce s'ar face fără fenomenalul critic social Maximin-Grünberg?

Emigrarea Evreilor ar putea avea urmări nebănuite de păgubitoare pentru România. Grecii, acest popor cinstit și pacinic, care mai că-l întrece pe „cel ales de Jehova”, văzându-și — la lumina emigrării Evreilor —, soarta insuportabilă în care se află, sau chinuți de nostalgia, liricii strănepoți ai lui Omer ar putea foarte ușor să se decidă și ei să plece spre „bogata” Eladă ori spre „încântătorul” Fanar. Ar putea să plece și boerii grecoței și România rămânând fără aceste elemente de elită, ar putea foarte ușor și 'n dragă voie să se preschimbe în pădure. Ciangăii din Moldova, dornici de civilizație, în urma acestor evenimente, ar porni de sigur din țara lui Ștefan-Voevod și ar putea descăleca în Ardealul nostru, spre bucuria delirantă și spre tihna contelui Ștefan Bethlen, iar în „Budapesti Hirlap” Réz Mihály ar scrie douăzeci de primi-articoli despre robia Ciangăiilor în Moldova și despre rostul lor în civilizația Europei, căci după cât știm și noi, Ciangăii sunt de totulul tot inteligenți.

Perspectivile aceste sunt amenințătoare și enorme de grave și România ar trebui să-i tragă pe seamă! După cum suntem informați din sursă autentică evreiască, sursă care merită toată „încrederea”, faimosul Vásonyi ar fi dispus să pună câteva trenuri la dispoziție Evreilor din România, pentru a-și face drumul gratis, până în diferitele regiuni ale acestei Ungarii, atât de ospitaliere, care în excesiva ei filantropie va găsi locuri unde să-i colonizeze pe bieții Evrei, cari au suportat atâtea vreme „tirania valahă”. Jurnalistii evrei din Budapesta, între cari această știre a produs o enormă panică, au fost convocați telefonic ieri noapte la o mare consfătuire intimă, în care s'a primit cu unanimitate și cu aplauze interminabile și năbădătoase propunerea să se ducă 10 ani în rând o vehementă campanie de presă împotriva României, atât în presa ungurească, cât și în cea străină.

„În acest timp — a spus în acea adunare un șiret Judeu dela „Az Est” — va dispărea de pe hartă acea țară sălbatică și nespălată”.

În urma acestor amenințări într'adevăr înfiorătoare, România va trebui să cedeze și se va grăbi, va lua cât mai în grabă toate măsurile să-i mulțumească pe Evrei și va căuta cu ori ce preț să-i înduplece să renunțe la hotărârea lor de-a părăsi țara.

România — după ultimile știri —, la cazul când nu-i va putea împăca pe Evrei în felul acesta — pentru a evita eventuale conflagrații europene, — nu va ezita să le imbie un fotoliu două în actualul minister.

Jean Filosemitu.

Mersul vremii. Institutul meteorologic anunță: vreme moale, uscată.

Prognostic telegrafic: vreme moale uscată. Temperatura la amiază a fost: 18 C.

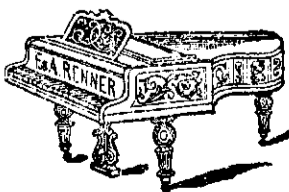
Atacurile Ligei Culturale românești împotriva monarhiei”. Sub acest titlu „Neue Freie Presse” de ieri, Marți, publică un prim articol în care se ocupă cu meetingul Ligei culturale din România. Autorul acestui articol spune, că cu regret, nu se mai poate trece cu nepăsare peste astfel de demonstrații, în cari arhimandriți, personalități militare, profesori universitari, etc... atacă monarhia austro-ungară, într'un ton cum nu se poate mai vehement.

Se înțelege, confratele vienez le vede toate prin microscop. Ce-i bate însă mai mult la ochi e, că personalități militare, „au cerut în acest meeting războiul contra monarhiei, pentru a se răfui odată cu Ungurii”, spre a înființa apoi, cu alianța Rusiei imperialismul român.

PRIMA ȘI CEA MAI VECHĂ CASĂ
DE CLAVIRE ESTE A LUI

FRANZ ȘI ALBERT RENNER

TIMIȘOARA-JOSEFIN
strada HUNYADI nr-ul 12.

MARE ASORTIMENT DE
PIANE, PIANINE ȘI HARMONI.

: CALITATEA CEA MAI BUNĂ. :

Prețuri ieftine.

Prețuri ieftine.

În partea ultimă a articolului „N. Fr. Presse” se ocupă de atacurile îndreptate de Ligă în contra administrației din Bucovina și încheie foarte sentimental că; în urma greșelilor diplomatice, monarhia și-a pierdut înflința în România și, că, alte mâni străine operează acuma acolo. Manifestațiile de simpatie ale participanților la meeting, înaintea ambasadei rusești din București, cari sunt întâile dela lupta dela Plevna încoace l-a întristat rău pe melancolicul teuton dela „Freie Presse”.

Printul Carol al României decorat de țar. Din Petersburg se anunță că țarul Nicolae i-a conferit printului Carol, ordinul Sf. Andrei.

Turcul te bate, turcul te judecă. Din Sighetul-Marmației ni se anunță: Ziarul local „Marmarosi Független Ujság” publicase pe timpul atentatului din Dobrițin un articol plin de cele mai grosolane injurii la adresa Românilor, pentru care avocatul român dl. Dr. Ioan Covaci prin o scrisoare energică l-a provocat la duel pe Hannibal Kristóf, insolentul redactor al fițiucii. Dar viteazul bărfitor, în loc să iasă pe teren, a alergat cu scrisoarea dlui Dr. Covaci la judecătorie, intentându-i avocatului român proces pentru „vătămare de onoare”. Negreșit, dl. avocat Covaci acum a și fost amendat cu 50 (cincizeci) coroane, cu obligația să-și publice sentința pe cheltuiala proprie în mizerabila fițiucă — ca să se adeverească pentru toate timpurile că obiceiurile de pe vremea pașalâcurilor turcești încă nu au ieșit din uz.

Manevrele mari de toamnă se vor ținea în comitatul Vas. O comisiune compusă din mai mulți ofițeri superiori a cercetat terenul în jurul orașelor Körmend, Nemetujvár și Szentgotthard, care l-a aflat apt pentru desfășurarea armatei.

Cu o binefacere mai mult. Filiala din Hălmașiu a institutului de bani „Crișana” din Brad la propunerea dlui protopop al Hălmașului Cornel Lazar a votat pentru renovarea școlii gr. or. române din Bănești suma de 100 coroane; pentru ce în numele comitetului parohial al acestei comune transmit și la acest loc atât onoratei direcțiuni al acestui institut cât mai ales dlui protopop Cornel Lazar adânc simțitele mele mulțămite. Bănești, la 28 Martie 1914. În numele comitetului parohial Alexandru Gligor, paroh, președinte.

La Question de Transylvanie et son importance internationale. O lucrare a „Biuroului român de Informațiuni politice”. Ni se comunică din București: Ziarele române au anunțat, zilele trecute, că „Biurul român de informațiuni politice”, creat spre a informa exact și favorabil opinia europeană despre situațiunea și justele revendicări ale României și românismului, și-a fixat ca unul din punctele programului său de activitate: Publicarea unei serii de broșuri speciale și studii politice aprofundate despre chestiunile politice românești.

Prima lucrare istorică și politică a Biuroului român este consacrată chestiunii Românilor din Transilvania și Ungaria, chestiune care din cauza lipsei de propagandă de până acum a fost prea puțin cunoscută în străintătate. D. Mircea Rusu Șirianu, după o muncă de mai multe luni de zile dedicată exclusiv chestiunii Transilvaniei, a adunat și sistematizat într-o lucrare mare, scrisă în limba franceză, toate datele istorice, documentele și faptele politice în legătură cu cauza națională de peste munți.

Directorul Biuroului a binevoit a-mi da relațiuni detaliate despre lucrarea dsale, care se va tipări în cursul acestei veri și care va face mare senzație în Europa, contribuind în același timp la popularizarea chestiunii române. Iată ce am putut să aflu despre această importantă lucrare a șefului „Biuroului român de Informațiuni politice”:

Titlul lucrării este: *La Question de Transylvanie et son importance internationale*. După o prefață, scrisă cu multă căldură, arătându-se în linii

generale *suferințele neamului românesc, urmează introducerea*, care, după spusele tuturor celor cari au citit lucrarea, este un rezumat de o concisiune și o claritate clasice a istoriei noastre naționale.

Textul propriu zis al lucrării se împarte în 12 mari capitole, și anume: Capitolul I: Românii. Originea lor. Luptele lor, Rolul lor civilizator în Europa. Capitolul II: Austria, Originea sa, istoria sa. De ce a existat monarhia habsburgică? Capitolul III: România modernă. Unitatea sa, independența sa. Alianța româno-austro-ungară, explicația sa și consecințele sale. *Chestiunea Transilvaniei în faza sa modernă*. Capitolul IV: Primul războiu balcanic. Politica de duplicitate a contelui Berchtold. Mișcarea războinică în România. Mobilizarea. Intervențiunea armată a României. *Consecințe directe și indirecte asupra chestiunii Transilvaniei*. Capitolul V: Pacea dela București. Eșecul acțiunii revizioniste. Rolul Franței. Noul echilibru. Alte consecințe ale păcii dela București: *Ridicarea prestigiului României și al românismului*. Capitolul VI: Noua fază și noua orientare a politicii externe a României. *Chestiunea Transilvaniei, la ordinea zilei*. Dominațiunea ungară în Transilvania, *Persecuțiunile politice, culturale și economice a regimului ungar contra elementului românesc*. Capitolul VII: *Actiunea lașă a chestiunii Transilvaniei*. Tratatulele dintre comitetul național și contele Ștefan Tisza. Eșecul tratativilor. *Sentimentele opiniei române pentru Austro-Ungaria*: Manifestațiunile culturale și politice din București. Capitolul VIII: *Politica națională română, inamicii și amicii ei*. Ideala națională română. Slavii. Italienii. *Apologia unei alianțe italo-române*. Capitolul IX: Franța și România. *Apropierea franco-română*: Biurul român de informațiuni politice. Capitolul X: Evenimentele cele mai recente ale politicii internaționale în legătură cu chestiunea Transilvaniei. Capitolul XI: *Concluziuni finale*.

Un inginer constructor român va construi „podul economic” din Lugoj. Aflăm că construirea „podului economic” al Lugoșului a fost încredințat unui inginer român, dlui Stăitiu din Arad. Acest pod de o ardentă necesitate pentru orașul Lugoj va fi construit în locul podului de lemn pe care l-a distrus total potopul din anul trecut.

Podul, care va avea o lungime considerabilă, deoarece în acel loc râul Timiș are o lățime mai mare, va fi construit din beton și va costa 140 mii de coroane.

Lucrările pentru construirea podului vor începe în luna lui Iunie a. c.

Proiectul podului este făcut cu mult gust artistic și cu o laudabilă pricepere de vrednicul inginer român, d. Stăitiu.

Din parte-ne nu putem decât să ne bucurăm de cinstea și încurajarea ce s'a făcut vrednicului și iscusitului inginer român, d. Stăitiu, căruia îi urăm încă succese strălucite.

Bomba din Dobrițin. Cetim în revista „Politica” din Iași: Explozia mașinei infernale în palatul episcopal din Dobrițin care a făcut trei victime omenești fără a atinge totuși scopul criminalului autor, a zăpăcit o clipă pe toată lumea. După falimentul împăcării româno-maghiare faptul acesta, a fost imediat pus de presa ungurească în seama Românilor. În străintătate, gazetele, care de obicei nu se prea interesează de prigonirile suferite de Români din Ardeal, au văzut în actul acesta începutul desnădejdei unui popor asuprit care începe să lupte și cu alte mijloace decât cele pașnice și legale. La noi, însă, iată că în curând se descopăr itele atentatului, și deși nu s'a putut prinde autorul, probabil trecut peste granița țării, se dovedește că a fost pus la cale de niște spioni ruși Cătarov, Abramov et Comp. S'a făcut imediat lumină. Și s'a priceput de unde a pornit lovitura. De asemenea și scopul ei este ușor de înțeles având în vedere împrejurările în care bomba a explodat.

Dar, dat fiind locul unde a explodat, însuș sediul episcopiei catolice ne dăm seamă de însemnătatea acestui act, de consecințele incalculabile ce le-ar putea avea și de înțelesul ce cuprinde asemenea faptă ce ia înfățișarea unui semnal.

O revistă polonă la Paris. Polonezii din Paris au scos o revistă săptămânală „Polonia” redijată în limba poloneză, afară de rubrica informațiilor care e scrisă în franceză. Revista își propune să fie o indispensabilă între Polonezii locuitori ai Parisului, și mai cu seamă să facă mai tare și mai durabilă uniunea între Franța și Polonia, legitimată și de un trecut însemnat prin asemenea legături, (anul acesta se împlinesc 100 ani dela apărarea Parisului de către Polonezi, sub ordinea marelui mareșalului Moncey). — Pe tărâmul practic „Polonia” se va sforța să încurajeze relațiile industriale și comerciale franco-polone.

Rectificare. În numărul nostru din 29 Martie la informațiuni am adus știrea, că la fondul ziaristilor a dăruit 10 cor. d. Remus Csorbas, Numele s'a tipărit greșit: Dăruitorul este d. Remus Bortos.

Necrolog. Ștefania Botcar născ. Mărginean, soția dlui Pavel Botcar din Bistrița, după un morb îndelungat a decedat Luni în 30 Martie n. în al 37-lea an al etății și al 19-lea al căsătoriei. Înmormântarea s'a făcut astăzi la 2 ore p. m. în cimitirul gr. cat. din Bistrița. Odihnească în pace.

Convocare. Convoc adunarea generală ordinară a reuniunii de ajutorare a învățăcelor și sodaliilor comerciali și meseriași români din Timișoara pe Duminecă 5 Aprilie st. n. 1914, la orele 3 d. a., în școala română de băieți din suburbul Fabric. În această adunare se vor modifica și §-ii 4 și 11 din statute. Dacă la această adunare nu se vor aduna în numărul prescripționat în §-ul 11 al statutelor, atunci se va ține o altă adunare generală în Dumineca următoare, adică la 12 Aprilie n., tot în acel timp și în acel loc, când apoi vor decide membrii prezenți. — Președintele.

Un inventator modest. Se anunță din București: Un modest suibăș al primăriei capitalei d. Petre Georgescu, în orele sale libere a lucrat la o nouă invenție: un aparat portativ de stropit și măturat străzile. Acest nou aparat are avantajul de a fi ușor de mănuit de un singur om. În același timp prețul este din cele mai reduse. Acum o lună d-sa a reușit să ia brevetul acestui aparat și sperăm, că d. Emil Petrescu, noul părinte al capitalei, va da mijloacele strict necesare pentru realizarea acestei invențiuni.

Un parastas la Brașov. Ni se comunică din Brașov: Duminecă în 5 Aprilie n. la orele 10 a. m. se va sluji în biserica din Brașov-Schei și a Sfetei Adormiri din Brașov-Cetate parastas solemn în memoria iubiților răposaiți, în a căror memorie s'au făcut donațiuni pentru masa studenților români din Brașov precum și în memoria profesorilor răposaiți ai școlilor medii și comerciale superioare gr. or. române din Brașov.

Mort care nu a murit. Locuitorii orașului Barcelona sunt înspăimântați de un caz într-adevăr miraculos. Vinerea trecută la o reprezentație dela teatrul Novedades, șeful de orhestră Don Francisco Perez Cabrero renumit muzicant spaniol, a căzut deodată în nesimțire. Au fost chemați imediat mai mulți doctori, cari au constatat moartea. În mormântarea era să i se facă Luni cu toată pompa, dar când au voit să pună cosciugul în carul funerar, mortul a început să se miște. În public s'a produs mare spaime; medicii chemați din nou au deschis cosciugul și au văzut că mortul bătăbănește din mâini. Deci l'au dus din nou la locuință, dar până astăzi nu se știe pozitiv dacă trăiește ori nu a murit. (Creaz-o cine nu a mai fost păcălit de 1 Aprilie!)

Artiștii și bărbierii. Să nu credeți că bărbierii joacă rol secundar în viața unora din oameneții politici, artiști, directori de instituții etc. Unii știu să te dispue, alții să te plictisească, unii să te facă frumos, alții să te taie tocmai când ai să îți un discurs sau să joci un rol de amoroș, în sfârșit variații cu consecințele lor.

Un ziarist francez a făcut o anchetă în această chestie.

Iată pe academicianul dramaturg Donnay,

care ține acum conferințe despre viața lui Musset.

El e rece, rezervat politicos și tăcut la bărbier. El care, prin fizicu-i meridional, pare dispus să înlesnească confidențele vaporizatorului și brilantinei, el ale cărui opere strălucesc de cel mai curat spirit parizian, Donmay pe când e tuns, se închide în șervetul său alb, se lasă cu totul exigențelor foarfecilor, poartă o muștață care se micșorează pe măsură ce devine mai albă, și perii se albesc chiar fără voia noastră.

Actorul Grand dela „Comedia franceză” e foarte simpatic și amabil cu bărbierul. Acestuia i-ajunge să-l privească pentru a ști dacă face bine intrând în vorbă și trâncănind, sau dacă trebuie să-l lase în pace.

Și după cum Grand a reușit sau nu în ultima creațiune, lucrătorul vorbește mai mult sau mai puțin.

Guitry îi dă cu gura pe când îl rade. Celebru artist e vesel și nostim. S'ar plictisi tăcând.

Alfred Capus, cum a devenit academician, și-a ras barbișonul. Te pomenesti că îndată ce va fi director la „Figaro”, cum se vorbește, va renunța și la muștați.

Autorul, directorul dela Odeon nu vrea nici odată fricțiuni.

x „Tokio” extirpător de bătăături. Se poate folosi cu succes contra bătăăturilor (la picioare), negeilor și contra scortășării pielii. După o folosire de 2 zile ne scăpăm de durerea bătăăturilor. — 1 doză 50 fil. Pentru 60 fileri se trimite francat. Adresa: **TOMORI ANTAL, Cegléd, H. kerület.** Tö 1919

x **In atențiunea bolnavilor! Balsamul Mittelmann** pentru stomac încetează în scurtă vreme lipsa de apetit, incuierea scaunului, durerile de cap, cărceii de stomac, arderea de stomac, apoi tot felul de boale de intestine, luând de 3-ori la zi, înainte de mâncare, câte-o lingură cafea. **Prețul 2 coroane.** Pregătește și expediază: **Eugen Mittelmann, farmacie la „Leul de aur” în Ungvár, str. Nagyhíd-u. (Mi 1621)**

x **Pregătirea romului și a licherurilor la mod casnic!** 100—200 procente economie, 20 fileri, 1 dosă de extract de rum concentrat de lamaica, sau orice extracte de licheruri, prin care se poate pregăti 1 litru rum foarte fin, ori 2 litri de licher foarte fin. La fiecare sticlă se acule de modul de pregătire.

In schimbul unei sume de 30 fil. în mărci postale trimiți franco o dosă de mostră din ori care extract de licher sau rum.

Magazin principal: **Parfumerie Antaloczy „Hygiene” Timișoara-Cetate (Temesvár-Belváros) vis-à-vis de intrarea cafenelei hotelului „Coroana”.** (A. 1415).

x **Ghete pentru serate, în culoare roșie, albastră, roșă și albă. Ghete de piele și de lac, modrene, la Weinberger János în Arad.**

x **Am onoare a aduce la cunoștință m. st. Doamne, că au sosit pălăriile după cea mai nouă modă. Transformările le execut în timp de două ore. Cerând sprijinul binevoitor a m. st. Doamne, semmez cu stimă: Iulia Roman.** Arad, Deák-Ferencz u. 2. (Ro 1976—6)

x **Primul depozit român de pian și armoniuri, T. POPOVICI, Sibiu (Nagyszeben) strada Cisnădlei 7, ofere onoratului public român pian, pianine și armoniuri din cele mai bune fabrici din străinate în toate execuțiile cu prețurile cele mai favorabile pe lângă împachetare (ladă) gratuită și transport franco. Plătire în rate mici. Cereți catalogul depositului.** (Po 1840)

x **Minge pentru football, ghete pentru fotbal, lopeți pentru tennis, minge și jucării, asortiment bogat și foarte ieftin la firma Hegedüs Gyula, Arad, bulev. Andrássy nr. 16. Telefon 506.** (He 1891).

x **Porci foarte grași vei avea numai dacă zilnic îi nutrești cu păsă, care nu mai trebuie să-l macini la moară, deoarece fiecare econom care-și cumpără această mașină, macină când și cât vrea, ceea ce pe deoparte înseamnă că nu se amărește păsă, pe altă parte nu plătești vamă morarului, iar astfel mașina se plătește ea singură. Fiindcă mașina poate fi regulată poți macina cu dânsa orice calitate de păsă. In decurs de o oră se poate macina 30—40 klg. porumb. In cilindru încapă deodată 4 litri porumb. Afară de porumb se mai poate macina**

și orz, secară și grâu. Din nici o gospodărie să nu lipsească renumita moară de mână americană, „Texas”, de vânzare cu 25 coroane, numai la fabrica de mașini a lui **KIRÁLY SÁNDOR** Budapesta, VI, Felsőerdősor utca 4.

x **In atențiunea cumpărătorilor de pianuri.** Reclamații inventează fel și fel de mijloace de a înșela pe cumpărătorii de pianuri, prin ce apoi și totodată dau publicului credul marfă proastă cu prețuri mari. Din această privință se recomandă on. public firma **Renner Ferencz și Albert, Temesvár, Józsefváros Hunyadi-utca**, cel mai mare și mai vechiu magazin de pianuri din Ungaria-sudică. Aci se vând pianuri, pianine și armonii chiar și pe lângă plătiri în rate favorabile. Corespondență în limba română.

ECONOMIA

Bursa de cereale din Budapesta.

(După 50 kgr.)

1 Aprilie.

Grâu pe Aprilie	12.53
Grâu pe Maiu	12.45
Grâu pe Octomvrie	11.17
Secară pe Aprilie	10.10
Secară pe Octomvrie	8.64
Ovăs pe Aprilie	7.79
Ovăs pe Octomvrie	7.71
Porumb pe Maiu	6.70

Bibliografie.

A apărut:

POCĂIȚII de Dr. SEBASTIAN STANCA. E un studiu voluminos pentru combaterea sectei pocăiților. In 25 capitole tractează pe larg toate învățăturile sectei dovedindu-le întreaga rătăcire. O recomandăm în deosebi preoțimeii și învățătorimeii ca o armă puternică în lupta cu sectarii. Cartea costă 4 cor. și se poate comanda dela autor (Dr. Seb. Stanca preot în Szászsebes) și dela librăriile românești.

(Sa 1936—10).

POȘTA REDACȚIEI.

Teodor Ioaneș, Bencecul-român. Adresa cerută e Simion Mihăilțian, Indiana Harbor Ind. 3519. Elm. str. N. America.

POȘTA ADMINISTRATIEI.

Teodor Ioaneș, Bencecul rom. Am primit 7 cor. în abonament pe quart. I. 1914 și 6 cor. pentru publicațiuni.

Pavel Jurma, T. S. Andraș. Am primit 7 cor. în abonament până la 31 Augst a. c.

Redactor responsabil: **Constantin Savu.**

Mulțămită.

Tuturor prietinelor și cunoscuților, cari din incidentul trecerei din viață a neuitatei noastre nepoate și surori

SYLVIA BARCIANU

ne-au adresat cuvinte de mângâiere, le aducem pe această cale sincera noastră mulțămită.

Sibiu, 31 Martie 1914.

familia Barcianu.

Noutăți literare!

De vânzare la librăria „Concordia” Arad.
Strada Deák-Ferenc nr. 20.

T. Vlahuță. **Dreptate.** Nuvele. Prețul Cor. 2.— plus 10 fil. porto.

Dr. Ioachim Drăgescu. **Pro Patria.** Povestire despre începutul și menirea neamului românesc. Prețul Cor. 3.— plus 30 fil. porto.

Beaux Souvenirs. Valse dedie a son Altesse Royale le Prince Georges de Grèce par le sous Lieutenant Mircea Pipoș. Prețul Cor. 2.— plus 20 fil. porto.

Convorbiri Literare.

Revista ortodoxă (București).

La Tribune Roumaine. Organe roumain paraissant mensuellement. Anul I. Până acum au apărut 2 nri. Prețul unui ex. 25 fil.

Flacăra cu 20 bani numărul.

Proza, revistă bilunară de Em. Gârleanu. Până acum au apărut 3 nre á 30 fil.

Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăiesc. Carte edată la inițiativa și sub îngrijirea dlor: Dr. Ilarion Pușcariu, Ioan de Preda, Dr. Lucian Borcia, Dr. Ioan Lupas, Dr. Ioan Mateiu și Dr. Silviu Dragomir. Prețul Cor. 4.— plus 30 fil. porto.

A nemzetiségi aktualitások könyvtára. 1 sz. Aradi Victor. A rutén skizmapör. Prețul Cor. 1.50 plus 5 fil. porto.

Dr. Sebastian Stanca. **Pocăiții.** Studiu pentru combaterea sectei pocăiților. Prețul Cor. 4.— plus 20 fil. porto.

G. Coșbuc. **Fire de tort.** Ediție nouă adăugită. Prețul Cor. 3.— plus 20 fil. porto.

Goethe. **Faust. Tragedie.** Trad. în versuri de Ion Gorun. Prețul Cor. 1.— plus 10 fil. porto.

Vitejliile lui Mihai Vodă apreciate în apus. Documente din vremurile acelea, publicate de Nerva Hodoș. Prețul Cor. 1.— plus 10 fil. porto.

Apelul clasei țărănești pentru revizuirea actualului sistem de guvernământ și punerea lui în concordanță cu constituțiunea țării. (50 de ani de rătăcire, de tristă experiență cu regimul de guvernământ parlamentar, va fi de ajuns). Studii și observații de C. I. Moteanu, fost casier central al tezaurului public. Prețul Cor. 2.50 + 20 fil. porto.

Em. Suci. **Țiganul la vânat,** comedie originală în 2 acte, în versuri. **Arde 'n țigănie!** anecdotă. Prețul 40 fil. plus 5 fil. porto.

H. Petra-Petrescu. **Văduvoara** și alte 6 monoloage pentru bărbați și dame tinere. Originale și localizări. Cor. 1.— plus 10 fil. porto.

D. Boșcaiu. **Dragoste incurcată.** Piesă populară în 2 acte. 30 fil. plus 5 fil. porto.

M. Legan. **Sticla din urmă.** Comedie localizată de Iuliu Putici. Prețul 30 fil. plus 5 fil. porto.

Alegătorul liber și alte 13 monoloage de N. Rădulescu-Niger. Prețul 50 fil. plus 5 fil. porto.

Alex. Tințariu. **Așa a fost să fie.** Piesă populară într'un act. Ed. II-a. Prețul 48 fil. plus 5 fil. porto.

H. Petra-Petrescu. **Poezii și monoloage de declamat.** Prețul 40 fil. plus 5 fil. porto.

O. Goga. **Domnul Notar.** Dramă în 3 acte din viața ardelenescă. Prețul Cor. 2 + 10 fileri porto.

N. Iorga. **Istoria statelor balcanice în epoca modernă.** Lecții ținute la universitatea din București. Cor. 3.50 + 30 fil. porto

N. Iorga. **Pagini despre Basarabia de astăzi.** Cor. 1.50 + 10 fileri porto.

N. Iorga. **Corepondența lui Dimitrie Aman negustor în Craiova (1794—1834).** După originalele păstrate în „Muzeul Aman” din Craiova (1913). Prețul Cor. 4 + 30 fileri porto.

N. Iorga. **Un biruitor: Radu-Vodă Serban.** 50 fileri + 5 fileri porto.

N. Iorga. **Femeile în viața neamului nostru.** Cor. 2.50 + 20 fileri porto

N. Iorga. **Viața femeilor în trecutul românesc.** Poate fi întrebuințată și ca o carte de citire și studiu pentru școalele de fete. Cor. 1.75 + 10 fil. porto.

N. Iorga. **Scrisori domnești.** Cor. 1.50 + 10 fileri porto.

N. Iorga. **Trei lecții de istorie despre insem-**

năitatea Românilor în istoria universală tinute pentru Principele Carol la deschiderea cursurilor de vară din Vălenii-de-Munte. 75 fileri + 10 fileri porto.

N. Iorga. Note de drum Prin Germania. La Colonia. Spre Bruxelles. Prin Franța de Nord la Calais. Rânduri din Anglia. Oxford. Windsor. Paris. Versailles. Cor. 1.50 + 10 fileri porto.

N. Iorga. Tulburările bisericesti și politica- nismul. O cuvântare și articole. 75 fileri + 10 fileri porto.

Virgil Arion. Pagini din timpul răscoalelor țărănești. Cu o prefață de N. Iorga. Prețul cor. 1.— + 10 fil. porto.

N. N. Beldiceanu. Poezii. Cor. 1.25 + 10 fil. porto.

M. I. Chirițescu. Răsaduri. Nuvele. Prețul Cor. 2.— + 20 fil. porto.

M. Lungianu. Zile senine. Prețul Cor. 1.50 + 10 fil. porto.

M. Beza. Pe drumuri. Din viața Aromânilor. Cor. 2.— + 10 fil. porto.

A. Dumas-Tatăl. Enric IV. Bibl. Istorică „Flacăra” Nr. 19. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Zotti Hodoș. Masa ieftină. Gătirea mâncărilor de dulce și de post. Rețete de bucate simple și bune. Cor. 1.20 + 10 fil. porto.

N. Zaharia. Ce este fericirea? Cor. 1.— + 10 fil. porto.

N. Zaharia. Sentimente pasiuni. Cor. 2.— de lux 2.50 + 10 fil. porto.

N. Zaharia. Mihail Eminescu. Viața și opera sa. Cor. 4.— + 20 fil. porto.

N. Iorga. Studii și documente cu privire la istoria Românilor. Vol. XXI. Documente interne. Miscellanea. Cor 10.— + 30 fil. porto, vol. XXIII. Acte străine din arhivele Galliei, vechii prusii și a teritorilor de jos. Cor. 6.— + 30 fileri porto.

Ilustrate cu fotografiile Goga—Vialcu. La cerere generală am editat din nou din aceste ilustrate, brom-brauze. Bucata costă 20 fil., 100 bucăți Cor. 14.— franco.

Ilustrate nouă dela balul costumat. 1 serie 25 feluri colorate ori matt costă Cor. 4.— + porto. Bucata 20 fil. 100 bucăți egal sortate Cor. 14.— franco.

Noutăți din Bibl. Minervei a 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 142. Victor Rákosi. Satul meu.

Nr. 143—144. Camille Coquand. Suferințele Vulturășului vol. I—II (Fiul lui Napoleon).

Nr. 145. A. Conan Doyle. Doctorul Negru.

Nr. 146. I. Ciocârlan. Fără noroc. Schițe.

Nr. 147. C. Dem. Oamenii zilei. Schițe și observațiuni.

Nr. 148. I. Dragoslav. Povești de Crăciun. Ion Minulescu. De vorbă cu mine însu-mi. (Poezii). Cor. 3.— + 10 fil. porto.

P. Locusteanu. Suntem nebuni. Tipuri din timpul mobilizării și alte schițe umoristice. Cor. 1.50 + 10 fil. porto.

A. de Herz. Bunicul. Comedie în 3 acte. Cor. 2.— + 10 fil. porto.

S. Mehedint. Poporul. 1913 cu următorul cuprins: Poporul. — Conducătorii poporului. — Siguranța progresului. — Izvorul progresului. — Personalitatea. — Ierarhia personalităților. — Izvorul personalității. — Națiunea. — Temelia națiunii. Tăranul; temelul tăranului. — Pământul.

Poporul de jos în 1913. Poporul de sus în 1913. Incheere. Prețul Cor. 1.50 + 10 fil. porto.

Darv. Cr. Voiculescu. Insemnările unui biciclist dela corpul II cu prilejul campaniei în Bulgaria în anul 1913. Pretul Cor. 1.— + 10 fil. porto.

Haralamb G. Lecca. Dincolo din Dunăre în Balcani 1.— + 10 fil. porto.

Trimescu-Cândești. Pe drumurile Cadri-laterului. Impresii și note cu o prefață de C. Banu. Fotografii de I. Voinescu. Prețul Cor. 1.50 + 10 fil. porto.

Piese teatrale, cântări pe note pentru coruri, pian și violină, cărți de rugăciuni și bisericesti, cărți potrivite pentru copii, sunt însemnate în catalogul librăriei „Concordia” din Arad. La cerere se trimite gratis și franco.

Pentru recomandare separat 25 fil. Librăria nu la asupra sa nici o responsabilitate pentru cele trimise sub bandă (nerecomandate).

Societatea acționară „HEBE” Sângeorzul-român (Oláh-szentgyörgy).

Concurs.

Pentru ocuparea postului de contabil la societatea acționară „HEBE” din Sângeorzul român (Oláh-szentgyörgy) conform hotărârei direcțiunii de dtto 5 Martie a. c. escriu concurs.

Reflecții să-și înainteze cererile prevăzute cu documente originale referitoare la calificare și serviciul de până acum, notând totodată și aceea, că sunt în stare a compune independent bilanțuri și espunând, că pe lângă ce salariu etc., ar fi aplicați a ocupa postul, — cel mult până la 15 Aprilie la subscrișul în Dej (Dés).

Postul este a se ocupa cu 1 eventual 15 Maiu.

Competenții cari vor putea dovedi praxă comercială vor fi preferiți.

Dr. T. Mihail.

deputat distal, președintele societății.

(Ho 1906)

Vin

curat din viile proprii se capătă dela 50 litre în sus:

alb din anul 1913 à . . . 48 cor. hl.
siller ” ” ” ” . . . 52 ” ”
alb ” ” 1912 . . . 56 ” ”

AURELIA DR. PETRAN

Arad str. Lázár-Vilmos Nr. 4.

De vânzare

UN TAUR (bică) de prăsilă, de 2 ani și 8 luni, rassa ungurească. Doritorii de a-l cumpăra să se adreseze în

PETRU HODRE, econom

Apăți up Simonyfalva

Ho 1999—3

Se caută o văduvă sub 40 ani, fără copii, sau o fată care ar dispune de o zestre în bani gata dela 10—30.000— coroane, cari bani se vor intabula pe realitățile fiitorului soț.

Scrisoșile să se adreseze sub adresa: B. I., Belényes, Poste-restante. Se 2000—1

Caut pentru durată

Asistent diplomat

cu practică bună și de încredere. Ofertelor să se alătore atestate și pretenția de salariu.

Dumitru Banciu

farmacist

Ba 2001

Săliște (Szelistye, Szeben m.)

Intr'o comună românească din comitatul Arad, se află de vânzare

O prăvălie și crâșmă

cu bun renume, care se vinde pe lângă cele mai favorabile condiții. Cei interesați se pot adresa la biroul de intermediator a domnului

Lustbader Adolf

Arad, str. Zrinyi Nr. 4. Telefon 961. (Lu 1990—6)

VINURI

vechi și noul de vândut.

Adresați-vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos) Petru Benea, căci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi din anii 1911-1912

Vin alb	— — — — —	82	62
Rizling	— — — — —	86	64
Rosu de Minis	— — — — —	110	100
Carbenet	— — — — —	115	—

Vinuri noi din anul 1913

Vin alb	— — — — —	50.—
Rizling	— — — — —	52.—
Siller	— — — — —	54.—

Expediez la dorință în sticle și în cantitate mai mică vin.

Vinul să expedieze cu rambursă dela 50 litri în sus sub îngrijirea mea proprie.

Vase dau împrumut pe timp de două luni.

Pentru Calitatea vinului garantez.

No 947

Petru Benea

prop. și neg. de vinuri Világos (Arad m.)

Bătăturile,

scortocenia pielei, urciorii de pe mâni și din față încetează în decurs de 1 și dacă folosiți „CANNABIN” 1 sticlă 1 cor., francuță 1 coruană 40 fil., 3 sticle franco 3 cor. De vânzare

la farmacia TÖRÖK, Budapesta, Király-u. 12 și la proglitor Dr. E. FLESCH, farmacie la „ORDANÁ” în Győr.

Dr. med. ESCHKER

chirurg și medic pentru femei

Timișoara-Elisabetin (Temesvár-Józsefváros) Hunyadi-ut nrul 24.

Ordinează dela 8—10 și „ 2—4

Laborator-Röntgen. — Analiză microscopică. E 1566

Lucrări

de acoperire cu țigle și ardesie

cu garanță pe un an, cu prețuri convenabile și în mod specialist execută

Rácz György

mastru de acoperit cu țigle și ardesie

Arad, str. Mikes Kelemen nr. 17.

La dorință merg la fața locului atât în provincă cât și în localitate. (Ra 1978)

Knapp Sándor, Arad

instituit de vopsitorie, curățire chimică și spălarea cu aburi a albiturilor.
Local de primire: colțul străzilor Weitzer János, și Kazinczy.
Stabilimentul: strada Magyar nr. 26. — Comenzile din provincie se execută prompt și conștiințios.

Ka 1247

Atelier pentru vopsirea hainelor în cele mai noi culori moderne, după model. — Curățitorie chimică de haine, în mod uscat. — Curățitorie și vopsitorie de dantele, perdele de dantele, pânuri de păr, covoare, strop de mobile, mănuși etc.

Experiență îndelungată în strălătitate.

Dacă nu v-ați procurat încă trebuințele de primăvară, vă rog să nu întrelăsați a-mi cerceta bogatul magazin, unde a sosit un foarte bogat asortiment de cele mai frumoase și mai moderne

POSTAVURI DE HAINE PENTRU FEMEI ȘI PÂNURI PENTRU TALII.

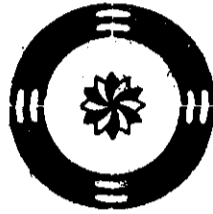
dellnuri franceze, mătăsuri pentru talii, zefire engleze, cretoane de Cosmanos, batisturi franceze, pânze engleze pentru haine.

MARE ASORTIMENT DE DECOURI PENTRU HAINE, CRAVATE ȘI CORSETE FOARTE MODERNE.

Sosind lucrurile de primăvară, roagă binevoitorul sprijin cu deosebită stimă:

GHEORGHE IANCOVICI

prăvălie de articli de modă pentru femei și bărbați

ARAD, str. Forray, nrul 2/a.

Asortiment foarte bogat de pliere negre și culori moderne, dela cele mai ieftine până la cele mai fine; mare asortiment de

ate, pânze de bumbac și sifoane,

albituri pentru masă, garnituri pentru cafea stergare, albituri pentru femei și bărbați, clo rapi, mănuși, broderii, băsmăluțe, etc.

RĂMĂȘITE DE PÂNZE ȘI BRODERII CU JU MĂTATE PRET.

Singurul vânzător de cele mai bune pliere pentru domni și femei, pe lângă o garanță de 1000 zile.

(la 1927—10)

Beutură excelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medicii contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influințează producerea sângelui, întărind muschii și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari K 3.50

„ „ „ mică K 2. — Se capătă în toate apotecele. Depozitul principal la

GUIDO FABRITIUS

Fa 1407. apotecar în Sibiu.

Mii de inși

binecuvântă mijlocul nutritor de întărire

„Kárpátia“

care în decurs de 3—4 zile încetează cea mai crâncenă tuse.

„KÁRPÁTI“ e un mijloc excelent contra boalelor de astmă, răgușeală, constipație, precum și la boale de gât, — plămâni și stomac.

Efect sigur, deja la prima încercare. 1 sticlă de 350 grame cor. 3.— 1 sticlă de 700 grame cor. 5.—

De vânzare la:

Victor Hosszu, Brașov

str. Claustrului Nr. 16.

Ho 1846—30

Gea mai bună carte bisericească!

CANTORUL BISERICESC

sau cuprinsul vecerniei, utreniei liturgiilor pe 8 glasuri, împreună cu rânduală serviciului tuturor sărbătorilor de pe întreg anul și a tipicului bisericesc. Aranjat de învățătorul George Bujigan. Aceasta carte nu trebuie să lipsească din nici o biserică, precum din nici o casă creștină. Cu peste 450 pagini. Prețul unui exemplar broșat e 10 cor., legat în pânză 12 cor., în pele 14 cor.

De vânzare la:

Librăria „CONCORDIA“ (Tribuna), ARAD, strada Deák-Ferenc nrul 20.

PRIMA CUSĂTORIE ARĂDANĂ CU PUTERE ELECTRICĂ.

STERN CECILIA

magazin de haine pentru femei în ARAD, strada Forray nrul 2.

Rocuri de lister în orice culoare cor. 12.—

Rochie engleză modernă „ 7.—

Halaturi dela 6 cor. în sus.

Se 1928

Talii moderne dela cor. 2.80 în sus.

Jupon fin de mătășă cor. 9.—

Jupon fin de cloth și lister dela 3 cor. în sus.

Halat de orepon și delln dela 14 cor. în sus.

Mare asortiment de nouități de primăvară, și anume: rochii, talii, halaturi, costume și rocuri de lister și haine pentru copii, precum și albituri pentru femei. Șorțuri de lister, cloth și de spălat.

Costume după măsură se execută în decurs de 6 ore, iar haine de dollu în decurs de 4 ore.

CEA MAI IEFTINĂ SURSĂ DE CUMPĂRAT.

PILCZ IRMA

PI 1663

atelier de corsete

ARAD, str. Deák-Ferenc numărul 2.

Asortiment de corsete de specialitate (calitatea cea mai bună), execut după măsură bandaje și aparate de răzimat drept (țiiitoare) — Se primesc reparații și curățiri.

Cei din provincie să ceară înviațiuni referitor la măsură

STEFAN REGEL

măestru faur

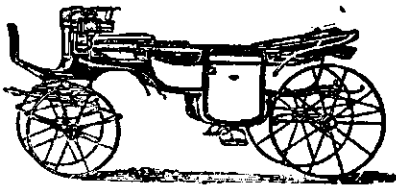
Lugoș, Str. Buziașului Nr. 30. (Casa proprie)

Ofer on. public bogatul meu magazin de totfelul de birje, drocare și totfelul de trăsuri țărănești.

CATALOG
ilustrat se trimite
gratis și franco.

(Re 1984)

Prețuri ieftine.

Lucrările de faur,
reparările tră-
surilor și alte
lucrări în această
branșă se ex-
cută în mod
artistic.

Cel mai vechi u magazin și atelier de reparaturi în ARAD, de biciclete, mașini de cusut și gramafone.

Declar în modul cel mai hotărât, că Bicicletele „Original Victoria” și „Puch” precum și mașinile de cusut „Pfaff” sunt de vânzare exclusiv numai la mine.

HAMMER VILMOS

ARAD, Szabadság-tér nr. 5/6.
Timișoara-Iosefin (Temesvár-Józsefváros) Hunyadi ut nr. 14.

Vânzare exclusivă de mașini și plăci Pahté, gramafone „COLUMBIA” și originale și cele mai noi plăci românești.

Mare atelier special de reparaturi

Mașini de cusut „SINGER” cu prețuri foarte ieftine.

Iusztin József,

măsar p. clădiri și mobile

Timișoara-Iosefin (Temesvár-Józsefváros) Hunyadi-ut 6.

Pregătește orice lucrări din acest ram, atât noi cât și reparaturi; lucrări pentru clădiri, aranjamente complete pentru școale, biserici, locuințe, birouri etc., din material bun și uscat după model sau combinație proprie.

Prețuri
conve-
nabile.

Ja 1549

Serviciu
coulant
se
garant.

CEL MAI MODERN INSTITUT TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN UNGARIA ȘI TRANSILVANIA

„CONCORDIA”

SOCIETATE
PE ACȚIUNI

ARAD,

STR. ZRINYI
NRUL 1a.

Fînd aprovizionat cu cele mai moderne mașini din strălăitate și patrie, ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat clișee, precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare totfelul de opuri, reviste, foi, plăcașe, registre, tipărituri pentru bănci și societăți, precum și tipărituri advocatiale, învi-tări de logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență. Se execută tot felul de lucrări de aceasta branșă dela cele mai simple până la cele mai fine. — Executare promptă. — Prețuri moderate.

Inștiințare!

Cu onoare aducem la cunoștința on. public, că la magazinul filialei noastre au sosit cele mai noi și moderne ghetete gata de primăvară cu prețuri fixe convenabile. Rugăm on. public ca înainte de a-și cumpăra ghetete să binevoiască a ne cerceta magazinul nostru.

Mai nainte MOSKOVITS, acum: filiala
:: fabricii de, ghetete ::

„HUNGARIA”

ARAD, Szabadság-tér 18.

Hu 1979

SCHWALB ADOLF fia VILMOS

tinichigiu și mior.

BUDAPEȘT, VII. Vörösmarty-u. 8.

(Colțul străzii Muzányi)

Pregătește totfelul de lucrări de tinichigiu, articole pentru bu-cătărie și gospodărie, unelte pentru mior. Fabricate de spe-cialitate: mășini de literă din tinichea albă ori nickel, oaze pentru olei, leac ori petrol, faole, lămpi de carbide și alte articole tehnice.

Cassete pentru bani.
Catalog trimis gratuit și franco.

INȘTIINȚARE.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public din Deva și provință, că am deschis un

salon de croitorie p. bărbați

conform cerințelor celor mai moderne. Dat fiind faptul, că am terminat cursul de specialitate a industriei croitoriei la tehnologia din Budapesta, sunt în plăcută situație să pot executa cele mai gingașe și mai ele-gante haine pardesiuri etc.

Legăturile pe cari le am cu cele mai de seamă fabrici din patrie și strălăitate, îmi dau posibili-tatea să pot executa haine elegante de primăvară dela 50 cor. în sus. (Ko 1959)

Rugând binevoitorul sprijin al on. public sunt cu distinsă stimă:

Kolozsvári Árpád, croitor p. bărbați, instruc-tor diplomat în croitorie.

Sarkadi és Windisch

magazin de mașini de cusut, biciclete și gramafoane. — Reprezentant în Ungaria de sud a mașinilor de scris „ROYAL”.

Vârșeț (Versecz), str. Deák-Ferencz 3.

Oferăm on. public bogat asortatul nostru magazin, condițiuni favorabile de plătire chiar și în rate, pentru mașini dăm 6—10 ani garanță. Mare atelier specialist de reparare. Prețuri gratis și franco. La dorință mergem la fața locului. (Sa 1570)

TELEFON:
179.

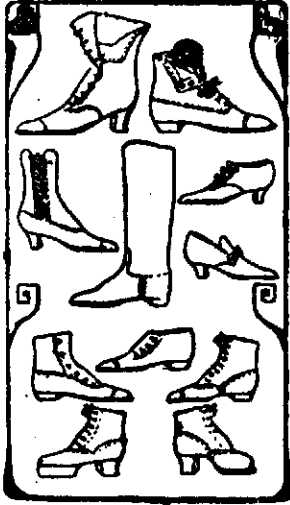

TELEFON:
179.

WEIDNER JAKAB

LUGOȘ, str. Széchenyi nr. 8.

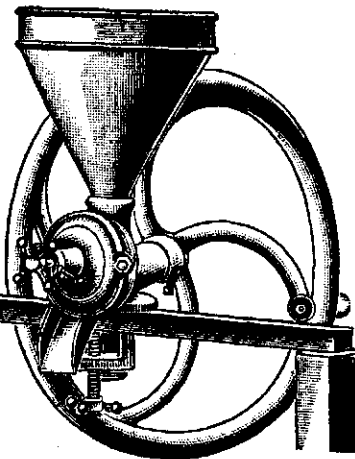
TELEFON: 87.

Prăvălie de pielării și acvize pentru pantofari. Părți superioare la ghetete. Atelierul acesta de reparare rapidă se execută ghetete pentru domni, femei și copii precum și ciobote pentru soldați după regulile militare. Cea mai ieftină sursă de cumpărat pentru pantofari. Părți superioare de ghetete după măsură sau model. Expedierea cu poșta cea mai apropiată. La comenzile din provincie e destul a se trimite 1 gheată uzată.

(We 1765)

Orice reparație la râșnița „Texas” o execut gratis

Corespondență în limbile germană și franceză.

„TEXAS” râșniță americană de mână

Râșnița „Texas” este cea mai bună și mai ieftină râșniță, a veacului prezent; macină totfelul de semințe, porumb, ovăs, orz, fasole, mac etc. Singurul instrument de mână care e foarte potrivit în gospodărie.

PREȚUL: 25 COROANE.

Ki 1930 FIRMA

KIRÁLY SÁNDOR

BUDAPEST VI., Felső-erdősor-u. 4.

Premiat Expoziția internaț. de modă, Paris 1911: Grand Prix și med. de aur
Expoziția univ. din Roma 1911: Grand premiu și medalia de aur.

La

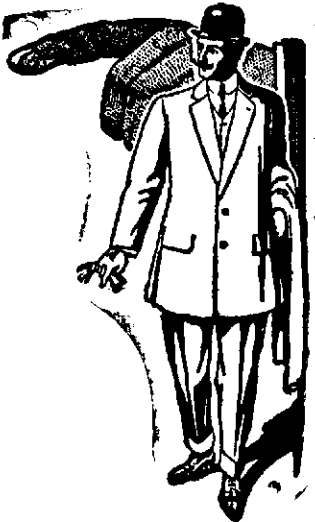
„Croitoria universală”**I. PETRASCU**

SIBIU, Str. Cisnădiei 30

Telefon nr. 172.

: Croitorie civilă și militară :

Mare depozit de stofe engleze și indigene, precum și totfelul de articole militare. (1845—30).

Komjáthy Rózsi

salon de pălăril pentru dame

Arad, strada Deák-Ferenc nr. 5.

Aduc la cunoștința on. dăme, că mi-au sosit cele mai proaspete noutăți de modă de primăvară. Asortiment bogat de pălăril pentru femei, copil, velour și de plisă

Depozit permanent de pălăril de doliu. Străfornări se execută în decurs de 24 ore.

Rugând binevoitorul sprijin al on. public, sunt cu distincă stimă

(Ko 1915—10)

Komjáthy Rózsi

Spiritul de reumă

este cel mai sigur mijloc de frecat contra durerilor provenite din podagră, ischias, reumă și totfelul de răceli. — După câteva frecări durerile membrelor suferinde încetează definitiv. Are efect sigur și la boale învechite și neglijate.

MODUL DE INTREBUINȚARE:

Dimineața la sculare și seara la culcare locurile suferinde să se frece îndelung cu puțin spirit de reumă. După frecare partea suferindă să se învâluie cu o haină caldă.

Prețul unei sticle 1 cor.

Preparator:

F. Sándor Zoltán

farmacie la „Inger” — Erdőszentgyörgy.

Sa 572

Unde

se pot cumpăra cele mai bune și mai elegante

PLOIERE?

Unde se pot afla noutățile cele mai moderne — **En-tout-cas** și ploiere pentru dame și bărbați în executare perfectă și estetică, de calitatea cea mai bună și cele mai moderne

albituri pentru bărbați

în executare recunoscută de cea mai bună.

Cămeși de modă albe și colorate; **GULERE** și **MANGETE** albe și colorate; **BATISTE** de buzunar; **BRATELE**; **CRAVATE** pentru gulere simple și duple; **CĂMEȘI** din păr de camilă; **CIORAPI** și alți articlii de modă p. bărbați în sortiment bogat și cu prețurile cele mai ieftine se pot cumpăra dela

GUSTAV SCHMIDT

fabrică de paraplee și prăvălie de articlii de modă pentru bărbați

SIBIU (Nagyszeben), Piața mare, palatul „Bodenkredit”